

**Grażyna Kostkiewicz-Górska,
Danuta Zielińska**

**Materiały do bibliografii historii
regionu za rok 2010**

Nadwarciański Rocznik Historyczno-Archiwalny nr 18, 531-576

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Materiały do bibliografii historii regionu za rok 2010

I. Historia regionu w ujęciu ogólnym

„Ad oderam fluvium”: księga dedykowana pamięci Edwarda Dąbrowskiego / pod red. Bartłomieja Gruszki. – Zielona Góra; Świdnica: Stowarzyszenie Naukowe Archeologów Polskich. Oddział Lubuski, 2008. – 593, [5] s.: il. (w tym kolor.); 27 cm. Zawiera m.in.: Zofia i Stanisław Kurnatowscy: Międzyrzecz – gród na skrzyżowaniu szlaków na zachodniej rubieży Wielkopolski. – Kinga Zamelska-Monczak: Początki ośrodka grodowego w Santoku w świetle nowych ustaleń archeologicznych. – Wojciech Śmigieński: Badania na cmentarzysku ludności kultury łużyckiej w Międzyrzeczu Wlkp. w 1956 roku. – Agnieszka Indycka: Nowe materiały do osadnictwa wczesnośredniowiecznego na ziemi międzyrzeckiej – Lutol Suchy, stanowisko 13, gmina Trzciel w województwie lubuskim. – Andrzej Sikorski: Odciski zszywanej tkaniny na wczesnośredniowiecznym dnie naczyń z Lutola Suchego pod Międzyrzeczem. – Paweł Stachowiak: Pszczewskie piece hutnicze z okresu wpływów rzymskich. – Tadeusz Szczurek: Pojedyncze znaleziska monetarne z Trzepowa i Ośna Lubuskiego, czyli okruchy do obiegu pieniężnego na Ziemi Lubuskiej w XIV wieku oraz refleksje nad początkiem „wiecznego” feniga w Marchii Brandenburskiej. – Sławomir Górka, Sylwia Groblica: Die Rekonstruktion von Schuhwerk aus der Bronze- und Eisenzeit in Mitteleuropa.

BIELA Paul: Apotheken, die keiner mehr kennt: zur Historie der Apotheken in der Neumark und der örtlichen Niederlausitz von den Anfängen bis 1945. – Potsdam: (Selbst) Verlag für regionale Pharmaziegeschichte, 2010. – 238 s.: il.; 30 cm. – (Zur Historie der Apotheken des Landes Brandenburg; 5).

BRAUN Michael: Was das Verbindende von Brücken ist // *Jahrbuch Märkisch-Oderland*. – Jg. 17 (2010), s. 27-29.
Nieczynne mosty kolejowe na trasie Berlin – Wriezen – Trzcińsko Zdrój – Pyrzyce – Stargard – Białogard – Koszalin.

BRZUSTOWICZ Grzegorz Jacek: Wyprawa wojenna marszałka książąt pomorskich Wedegona von Wedel w latach 1320–1321 na tle rywalizacji o władzę w Brandenburgii. – Cz. 2 // *Stargardia*. – T. 5 (2010). – s. 171-250.

DOMKE Radosław: Ziemie Zachodnie i Północne Polski w propagandzie lat 1945–1948. – Zielona Góra: Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, 2010. – 310 s.: il.; 24 cm.

DUŻA i mała ojczyzna w świadomości historycznej, źródłach i edukacji / red. Bogumiła Burda, Małgorzata Szymczak. – Zielona Góra: Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, 2010. – 328 s.; 24 cm.

DZIEDZICTWO kulturowe regionu pogranicza. T. 3 / pod red. Elżbieta Skorupska-Raczyńska, Joanna Rutkowska. – Gorzów Wielkopolski: Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej, 2010. – 393 s.; 24 cm.

Zawiera m.in.: Jan Balbus: Homo redivivus w regionach pogranicza. – Gabriela Balcerzak: Kulturotwórcza rola Gorzowskich Dni Kultury Chrześcijańskiej. – Małgorzata Czabańska-Rosada: Krajobraz jako miejsce pamięci – Gerd Fischer von Mollard. – Urszula Frymus: Literackie reprezentacje synagogi w Landsbergu w prozie Christy Wolf. – Ewa Golachowska: Socjolingwistyczne problemy opisu współczesnej polszczyzny na Grodzieńszczyźnie. – Marek Golemski: Przyczynek do projektowanego *Słownika biograficznego biskupów lubuskich* – stan badań nad biografiami średniowiecznych ordynariuszy lubuskich. – Arkadiusz Kalin: Kultura pogranicza w Internecie – popularyzacje, mediacje i rewizje. – Krysztyna Kamińska: Sebastian Grabowiecki – człowiek pogranicza. – Iwona Kopaczyńska: Idea połączenia natury i kultury w parku Mużakowskim i jej aktualne walory pedagogiczne. – Małgorzata Krupnicka: Krzyże pokutne. Zabytki archeologii prawnej Ziemi Lubuskiej. – Małgorzata Mikołajczak: Co zostało na dnie „kulturowego tygla”? Powroty do miejsc utraconych w twórczości najstarszego pokolenia lubuskich poetów. – Magdalena Pokrzyńska, Anna Zielińska: Człowiek pogranicza polsko-niemieckiego. W świetle wywiadów antropologicznych. – Edward Rymar: Więcej troski o nazwy miejscowe i terenowe na terenie pogranicza wielkopolsko-lubuskiego i wielkopolsko-pomorskiego (nowomarchijskiego). – Anastazja Seul: Przesłanie Jana Pawła II do mieszkańców Środkowego Nadodrza. Kulturowy aspekt homilii papieskiej wygłoszonej 2 czerwca 1997 w Gorzowie Wielkopolskim. – Przemysław Słowiński: Historia na łamach dzienników urzędowych Kurii Gorzowskiej (1945-1989). – Katarzyna Taborska: „Ziemia Gorzowska” (1945) jako świadectwo medialnego kreowania nowego pogranicza. – Sławomir Wróblewski: Zasób archiwalny i jego rola w kształtowaniu dziedzictwa kulturowego regionu pogranicza na przykładzie zasobu Archiwum Zakładowego Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego.

EUROPA, Slavia, Germania: hermeneutyka pogranicza / pod red. nauk. Macieja J. Dudziaka; Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Gorzowie Wielkopolskim. – Gorzów Wielkopolski: Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Gorzowie Wielkopolskim, 2010. – 214 s.; 21 cm.

Zawiera: Maciej J. Dudziak: Europa – Slavia – Germania. Hermeneutyka pogranicza. **Cz. 1. Pierwsze. Hermeneutyka pogranicza? Czy jest możliwa?:** Zygmunt Bauman: Freud, Kafka, Simmel. Próba hermeneutyki socjologicznej. – Wojciech Józef Burszta: Granice tożsamości, tożsamość granic. – Jacek Sójka: Kulturoznawstwo jako dyscyplina zaangażowana. – Zbigniew Czarnuch: Hermeneutyka – nauka o rozumieniu, czyli Schleiermacher odrodzony. – Grzegorz Pełczyński: Sami swoi, czyli naród. **Cz. 2. Bliższe. Wokół hermeneutyki Friedricha Schleiermachera:** Robert Piotrowski: Schleiermacher a Landsberg vel Gorzów – relacje konieczne do pogłębienia. – Karol Karski: Friedrich Daniel Ernst Schleiermacher – życie i dzieło. – Christoph Th: Schleiermachera krytyka pedagogiki Oświecenia. Przewyciężenie pedagogiki oświeceniowej? – Dariusz Dudziak: Friedrich Schleiermacher w kontekście utylitarnych teorii współczesnego wychowania. Od indoktrynacji do liberalnej demokracji. – Adam Malina: Ojciec i syn: ks. Joann Schleiermacher – pierwszy proboszcz parafii ewangelickiej w Hołdunowie, ks. prof. Friedrich Schleiermacher – wybitny filozof i teolog ewangelicki. – Otto Kaplick: Lata pobytu Schleiermachera w Gorzowie (Landsbergu). – Thomas Brose: Verbindende Kritik. Hamann und Schleiermacher über Religion, Glaube und Existenz. – Martin Völker: Leben und Lieben in der „entfremdeten Zone” Leopold Bornitz (1806-1853) und die Desillusionierung zwischen Romantik und Nachmärz. – Paweł A. Leszczyński: Aktualność przesłania Reformacji – refleksje przed Jubileuszem 500-lecia odnowy chrześcijaństwa. **Cz. 3. Dalsze. Etyka, sztuka i język:** Klaudiusz Świącicki: Spotkanie kultur w przestrzeni teatru. Polsko-niemieckie motywy kulturowe w twórczości Tadeusza Kantora. – Gabriela Balcerzak: Miejsce artysty. Miejsce dla sztuki (szkie problemowy). – Renata Nadobnik: Słownik dwujęzyczny narzędziem wspierającym komunikację między narodami (na przykładzie Wielkiego słownika polsko-niemieckiego PWN, pod red. Józefa Wiktorowicza i Agnieszki Frączek).

FRANZ Balthasar Schönberg von Brenckenhoff i jego dokonania w odbudowie Nowej Marchii po wojnie siedmioletniej i w zagospodarowaniu doliny Warty i Noteci: rola Drezdenka w stosunkach polsko-brandenburskich w 2 połowie XVIII wieku: materiały z sympozjum zorganizowanego w dniu 18 listopada 2006 r. w Bibliotece Publicznej im. ks. prof. J. Tischnera w Drezdenku / [red. Edward Jaworski, Grażyna Kostkiewicz-Górska, Błażej Skaziński; przekł. ref. Zbigniew Czarnuch]. – Drezdenko: Urząd Miejski; Gorzów Wlkp.: Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Zbigniewa Herberta, 2010. – 123 s.: il. (w tym kolor.); 23 x 24 cm.

Zawiera: Maciej Pietraszak: Wstęp. **Materiały:** Gerhard Weiduschat: Franz Balthasar Schönberg von Brenckenhoff. Szkic biograficzny. – Christa Kouschil: Franz Balthasar Schönberg von Brenckenhoff i jego dokonania w Nowej Marchii pod panowaniem Fryderyka II. – Zbigniew Czarnuch: Drezdenko w 2 połowie XVIII wieku jako ośrodek handlu z Polską i dywersji Prus przeciw Rzeczypospolitej. **Komunikaty:** Zbigniew Kubasik: Rola Johanna Gottloba Treppmachera w dziejach Drezdenka w XVIII w. – Błażej Skaziński: Wpływ Franza Balthasara von Brenckenhoffa na rozwój urbanistyczny Drezdenka. – Zbigniew Miler: Chyża w Drezdenku – stara osada słowiańska czy produkt kolonizacji niemieckiej? – Krzysztof Bartowski: Dzieje Kanału Bydgoskiego i związane z tym aneksje terytorialne ziem polskich. – Stanisława Janicka: Źródła do dziejów osadnictwa nad Notecią w okresie działalności Franza von Brenckenhoffa (1762–1772), znajdujące się w aktach Archiwum Państwowego w Gorzowie Wlkp.

KUNERSDORF 1759. Kunowice 2009: Studien zu einer europäischen Legende = studium pewnej europejskiej legendy / Werner Benecke; Grzegorz Podruczny (Hg.); Collegium Polonicum (Ślubice); Europa-Universität Viadrina Frankfurt (Oder); Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. – Berlin: Logos-Verlag, 2010. – 208 s.: il.; 24 cm. – (Thematicon; 1610-4277; Bd. 15).

Zawiera: Kunersdorf – Kunowice 1759: historia światowa u bram Ślubic. – Martin Rink: Bitwa pod Kunowicami a pruska sztuka wojenna w XVIII wieku. – Jannis Wagner: Wojsko od kuchni. Armie epoki absolutyzmu z perspektywy żołnierzy. – Grzegorz Podruczny: Fortyfikacje polowe i obóz warowny wojsk rosyjskich w Kunowicach. – Wrzosek Jakub: Wyniki badań archeologicznych przeprowadzonych w sezonie 2009 na polu bitwy pod Kunowicami. – Manfred Sturzbecher: Opieka medyczna w wojsku i wśród ludności cywilnej w XVIII w. – Janusz Karwat: Wielkopolska jako baza zaopatrzeniowa dla armii rosyjskiej w kampanii 1758 i 1759. – Werner Benecke: Bitwa pod Kunowicami w pamięci niemieckiej i rosyjskiej. – Joachim Schneider: Kunowice 1945. – Lothar Jordan: „Jak dawno (...) umierający wojownik zostawił za sobą nieśmiertelnego poetę!?” Zmiana w percepcji poezji Ewalda von Kleista po bitwie pod Kunowicami.

MACHAJEWSKI Henryk: Studia i materiały nad najdawniejszymi dziejami Równiny Gorzowskiej: epoka żelaza. – Poznań: Wydawnictwo Poznańskie, 2010. – 117 s., [3] k. tabl. złoż.: il.; 27 cm.

MUSEKAMP Jan: Berlin – Königsberg – Kaliningrad: ein Exkurs durch Geschichte und Gegenwart einer bedeutenden Verkehrsachse // *Jahrbuch Märkisch-Oderland*. – Jg. 17 (2010), s. 21-23.
Historia i współczesność Pruskiej Królewskiej Kolei Wschodniej.

NIEZWYKLI i tajemniczy ludzie Ziemi Lubuskiej: (ciąg dalszy wydanych w 2009 r. Niezwykłych i tajemniczych miejsc Ziemi Lubuskiej): siedem szlaków, dzięki którym można poznać nasz region: praca zbiorowa dziennikarzy „Gazety Lubuskiej” / [red. Dariusz Chajewski; aut. tekstów Henryka Bednarska et al.]. – Zielona Góra: Gazeta Lubuska. Media Regionalne. Oddział, 2010. – 195 s.: il. (gł. kolor.); 30 cm.

PIETRUSZAK Maciej, TALARCZYK Andrzej, EDWARD Włodarczyk: Obszar dolnej Noteci w historycznej Nowej Marchii (Neumark) jako przedmiot badań naukowych: wczoraj, dzisiaj, jutro // *Kwartalnik Drezdenecki*. – 2010, nr 2, s. 5-7.

Polsko-niemiecka konferencja in memoriam dra A. Talarczyka (1922–2002) Drezdenko – Mierzęcין 7 maja 2010.

PRUSY w okresie monarchii absolutnej (1701-1806) / pod red. Bogdana Wachowia-ka; oprac. Zygmunt Szultka [et al.]; Polska Akademia Nauk. Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla. – Poznań: Wydawnictwo Poznańskie, 2010. – 1015 s., [9] s. tabl. złoż.: il.; 25 cm.

ROCZNIK Chojeński. – T.2 (2010). – 376 s.; 24 cm.

Zawiera: **Artykuły**: Edward Rymar: Klasztor chojeńskich augustianów. – Edward Rymar: Rodzina ry-cerska von Sydow w średniowieczu (w ziemi chojeńskiej w szczególności). – Mirosław Korecki: Mennica w średniowiecznej Chojnie. – Wiesław Czajka: Symbole astronomiczne w heraldyce miejskiej Nowej Marchii. – Andrzej Puławski: Brandenburskie oblężenie zamku Szadzko w 1478 roku. – Wolfgang J. Brylla: Organy Joachima Wagnera w Chojnie i na obszarze na wschód od Odry. – Ewa Gwiazdowska: Szczeciński malarz August Ludwíg Most pośród murów Chojny w roku 1835. – Tomasz Zgoda: Obóz koncentracyjny dla kobiet w Königsbergu. – Emilia Szczygieł-Lembicz: Jednostka Wojskowa w Chojnie na tle powstania i organizacji Pomorskiej Brygady WOP w latach 1945–1960. **Wspomnienia**: Tadeusz Białecki: Z moich wędrówek po Pomorzu Zachodnim (2). Kostrzyn. – Radosław Skrycki: „... tu sam szkielet, więcej nic!“. Wspomnienia Anny Kostańskiej. – Jerzy Jakubiak: Wspomnienia WOP-isty. – Andrzej Umecki: Moje wspomnienia o odbudowie kościoła św. Trójcy w Chojnie. **Wywiad**: Dużych cmentarzy nie kocham. Rozmowa Roberta Ryssa z Ekehartem Ruthenbergiem. **Recenzje, polemiki, refleksje**: Nemini vox deneganda, refleksja nad lokalną historią (Renata Gałaj-Dempniak). – Radosław Gaziński: Rozważania wokół syntezy dziejów Nowej Marchii. **Miscellanea**: Grzegorz Graliński: Średniowieczna rzeźba sakralna z Chojny. – Edward Rymar: Zaginione miejscowości ziemi chojeńskiej i mieszkowickiej. Cz. 1. Kacerska „wieś Konrada”. – Andrzej Kordylasiński: Odciski pieczętnic rureckich joannitów, chojeńskich augustianów i cedyńskich cysterek. – Radosław Skrycki: Głosa do przeglądu chronologicznego źródeł ikonograficznych do dziejów Chojny. – Cezary Kujawski: Cmentarz leśny w dawnym Nadleśnictwie Krzywín. – Paweł Migdalski: Stowarzyszenie Historyczno-Kulturalne „Terra Incognita” w Chojnie. Sprawozdanie z pierwszego roku działalności. – Terra Artificum. – Chojna i gminy ościenne – kronika wydarzeń za rok 2009 (Marek Bednarz).

RYMAR Edward: Nazwy wodne dorzecza dolnej Odry (dokumentacja, identyfikacja, lokalizacja). – Cz. 6: Zlewnia Drawy. Uzupełnienia // *Przegląd Zachodniopomorski*. – R. 25 (2010), z. 2, s. 129-153.

RYMAR Edward: Prałatura kapituły kamieńskiej w XII-XVI wieku. – Cz. 4: Tesaurususze, witztumowie, strukturiariusze // *Przegląd Zachodniopomorski*. – R. 25 (2010), z. 1, s. 7-33.

SIATECKI Alfred: Drugi klucz do bramy: rozmowy nieautoryzowane albo nieodbyte o przeszłości Środkowego Nadodrza. – Zielona Góra: Muzeum Ziemi Lubuskiej, 2010. – 205, [2] s.: il.; 21 cm.

STUDIA Zielonogórskie. – T. 16 (2010). – 301 s.; 21 cm.

Zawiera: **Artykuły i opracowania:** Andrzej Marcinkian: Archeologia lubuska. 50 lat Zielonogórskiego Ośrodka Archeologicznego. – Jarochna Dąbrowska-Burkhardt: Zielonogórskie procesy czarownic jako symbol złej magii i przesądów. – Anitta Maksymowicz: Święty Urban – patron Zielonej Góry. – Andrzej Toczewski: Filia obozu koncentracyjnego Gross-Rosen w Zielonej Górze. – Wiesław Hładkiewicz, Daniel Koteluk: W nowych realiach. Życie polityczne w Czerwińsku w latach 1945–1956. – Izabela Korniluk: Działalność Lubuskiego Klubu Filmowego w świetle protokołów posiedzeń prezydium Lubuskiego Towarzystwa Kultury w latach 1957–1992. – Wolfgang D. Brylla: Kolarska historia Zielonej Góry. Etap pierwszy Wyścig Pokoju. **Materiały, sprawozdania:** Izabela Korniluk: I Sejmik Kultury w Zielonej Górze 5-6 lipca 1957 roku. – Jan Stachowicz: Lubuskie nagrody kulturalne. – Ewa Duma: Kronika Zielonej Góry za 2009 rok. – Nagrody kulturalne miasta Zielona Góra za 2010 rok. **Wspomnienia, relacje:** Roland Hellmann: Wspomnienia o współpracy Verden-Zielona Góra. – Władysław Korcz: Dzień pierwszy i następne (cz. XI). – Alfred Siatecki: Świętej pamięci literaci. **Sylwetki:** Tomasz Florkowski: Wspomnienia o Janie Konradzie Stawiarskim. – Dariusz Dolański: Wspomnienie o Elżbiecie Bartkiewicz.

STUDIA Zachodnie. – T. 12 (2010). – 232 s.; 24 cm.

Zawiera: **Artykuły:** Krzysztof Benyskiewicz: Dyspensa małżeńska w Nowym Kramsku w pierwszej połowie XIX wieku. – Vaclav Horcicka: Vystěhovalecký faktor v rakousko-uherské politice vůči Spojeným státům americkým v letech 1915–1916. – Radosław Domke: Argumentacja geopolityczna w prasie polskiej 1945–1948 jako element realizacji polskiej myśli zachodniej. – Piotr Krystians: Organizacje wspomagające Milicję Obywatelską w powiecie zielonogórskim w latach 1945–1950. – Fatima Nowak-Małolepsza: Niemcy na Ziemi Lubuskiej w latach 1945–1950. – Bernadetta Nitschke: Polska Ludowa wobec ludności autochtonicznej na przykładzie Ziemi Babimojskiej. – Wiesław Hładkiewicz, Daniel Koteluk: Stan liczebny Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego w powiecie żarskim 1949–1957. – Stefan Dudra: Władze bezpieczeństwa wobec działalności metropolity Dionizego w latach 1945–1960. – Sławomir Krzyżanowski: Millenium polskie w świetle prasy regionalnej Ziemi Zachodnich. – Małgorzata Świder: Sierpień 1980 – zaskoczenie czy spodziewany wybuch? Konflikt społeczno-polityczny w Polsce w ocenach dziennikarzy zachodnioniemieckich. – Sebastian Pyrek: Przebieg kampanii wyborczej i wyborów z 4 czerwca 1989 roku w województwie zielonogórskim. – Anna Bielska: Kazimierz Marcinkiewicz jako publicysta miesięcznika katolickiego „Aspekty”. Wizja państwa i społeczeństwa polskiego w pierwszych latach III RP. **Materiały źródłowe:** Eligiusz Podolan: Zakon Karmelitów w Krakowie. **Recenzje i omówienia:** Międzyrzecz – dzieje miasta, red. Wojciech Strzyżewski, Marcei Tureczek, Międzyrzecz 2009 (Joanna Karczewska). – Radosław Skrycki: Dzieje kartografii Nowej Marchii do końca XVIII wieku, Warszawa 2008, ss. 171 + 22 ilustracje na 11 wkłękach (Bogusław Czechowicz). – Anna Barłóg: Udział kobiet w Powstaniu Wielkopolskim 1918–1919, Poznań 2008, ss. 111 (Grażyna Wyder). – Halina Sajewska, Polski Czerwony Krzyż w dziejach Gniezna 1919–2004, Gniezno 2006, ss. 670 (Urszula Świderska-Włodarczyk). – Ewangelicy na Górnym Śląsku w ruchu oporu wobec hitleryzmu i stalinizmu (1939–1946), red. Jan Szturc, Katowice 2007, ss. 112 (Ryszard Michalak). – Tony Judt: Powojnie. Historia Europy od roku 1945, Poznań 2008, ss. 1020 (Dariusz Fabisz).

TOCZEWSKI Andrzej: Bitwa o Odrę w 1945 roku. – Zielona Góra: Muzeum Ziemi Lubuskiej, 2010. – 376, [4] s.: il.; 24 cm.

TURECZEK Marcei: Zabytkowe dzwony na Ziemi Lubuskiej: dokumentacja, ochrona, badania. – Zielona Góra; [Międzyrzecz]: Arcanum, 2010. – 409 s.: il.; 25 cm.

WAŚ Marcin, PYŻEWICZ Katarzyna, KIRMIEL Andrzej: Studia i materiały nad najdawniejszymi dziejami Równiny Gorzowskiej: starsza i środkowa epoka kamienia. – Poznań: Wydawnictwo Poznańskie, 2010. – 156 s., [1] k. tabl. złoż.: il.; 27 cm.

WOKÓŁ Grunwaldu: 600-lecie bitwy pod Grunwaldem / pod red. Dariusza A. Ry-mara; Archiwum Państwowe w Gorzowie Wielkopolskim, Muzeum Lubuskie w Gorzowie Wielkopolskim, Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu. – Gorzów Wielkopolski: Archiwum Państwowe, 2010. – 28, [4] s.: il. kolor.; 24 cm.

Zawiera: Edward Rymar: W 600-lecie bitwy grunwaldzkiej. Udział i rola Nowej Marchii w wojnie polsko-krzyżackiej (1409–1411). – Grzegorz Szozda: Dzieje Pomorza do czasów grunwaldzkich. – Mateusz Konrad Ochocki: Grunwald 15 lipca 1410 – taktyka i uzbrojenie. – Jan Zalewski: Śladami grunwaldzkiej wiktorii, czyli o potrzebie zbiorowej pamięci.

Mapy, przewodniki, słowniki

KRAJNIAK Jan J.: Pojezierze międzyrzeckie: mały atlas jezior. – Międzyrzecz; Przytoczna: Studio RW „Migdał” Aleksander Migdał, 2010. – 112 s.: il. kolor.; 21 x 30 cm.

Rec. STOPYRA Izabela: Pojezierze międzyrzeckie – mały atlas jezior. – Il. // *Powiatowa*. – 2010, nr 6 [sierpień], s. 23.

POWIAT gorzowski. – Bydgoszcz: Wydawnictwo „Signum”, 2010. – 34 s.: il. kolor.; 29 cm

POWIAT gorzowski wczoraj i dziś / [red. Grzegorz Tomczak]. – Gorzów Wlkp.: Starostwo Powiatowe: Sonar, 2010. – 96 s., [1] k. tabl. złoż. luzem: il. (gł. kolor.); 24 cm.

POWIAT z myślą: [powiat myśliborski]. – [Myślibórz]: LM DESIGN Leszek Włodkowski-Moszej, [2010]. – [26] s.: il. kolor.; 21 x 28 cm.

RUDZIŃSKI Zbigniew: Auf den Spuren von Natur und Geschichte Entlang des Radwanderweges von Küstrin-Kietz nach Barlinek / [tł. Grzegorz Załoga]. – Gorzów Wlkp.: Starostwo Powiatowe, 2010. – 15 s.: il. kolor.; 21 cm.

RUDZIŃSKI Zbigniew: Przyrodniczo-historyczny szlak rowerowy z Küstrin-Kietz do Barlinka. – Gorzów Wlkp.: Starostwo Powiatowe, 2010. – 15 s.: il. kolor.; 21 cm + 1 mapa.

RUDZIŃSKI Zbigniew: Przyrodniczo-historyczny szlak rowerowy z Küstrin-Kietz do Barlinka: mapa turystyczna 1:100 000 / tł. [na niem.] Grzegorz Załoga; kartogr. Witold Czajak, Andrzej Gogoc. [Skala] 1:100 000. – Gorzów Wielkopolski: Starostwo Powiatowe; Oddział PTTK Ziemi Gorzowskiej, 2010. – 1 mapa: kolor; 68 x 96 cm; złoż. 23 x 12 cm.

TOKARZ Beata: Aleje – nasz lubuski skarb. – Il. // *Gazeta Wyborcza*. – 2010, dod. *Gorzów Wlkp.* [13 grudnia 2010], s. 3
Inwentaryzacja historycznych i nasadzonych po wojnie alei drzew w województwie lubuskim.

Władza, administracja, stosunki polityczne

[DZIESIĘĆ] 10 lat województwa lubuskiego / [oprac. merytoryczne Maciej Nowicki et al.]. – Zielona Góra: Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego: Urząd Statystyczny, 2010. – 150 s.: il. kolor.; 29 cm.

W SŁUŻBIE władzy czy społeczeństwa?: wybrane problemy kultury i nauki na Środkowym Nadodrzu w latach 1945–1989 / red. nauk. Przemysław Bartkowiak, Dawid Kotlarek. – Zielona Góra: Pro Libris – Wydawnictwo WiMBP im. Cypriana Norwida, 2010. – 148 s.: il.; 24 cm.

Zawiera: Przemysław Bartkowiak, Dawid Kotlarek: Wstęp. – Radosław Domke: Kultura i oświata w Gorzowie Wielkopolskim w czasach stalinowskich (1948–1956). **Wybrane problemy:** Dawid Kotlarek: Biblioteki zakładowe w Zielonej Górze w latach 1945–1989 – od indoktrynacji do upowszechniania kultury czytelniczej. – Izabela Korniluk: Lubuskie Towarzystwo Kultury – w służbie społeczeństwu pod nadzorem władzy. – Marta Danowska: Przegląd wybranych pomników i rzeźb w Zielonej Górze w kontekście symboliki przestrzeni publicznej. – Longin Dzieżyc: Przeobrażenia w procesie kształtowania środowiska kulturowego Środkowego Nadodrza na przykładzie wybranych inicjatyw zielonogórskiego muzeum. – Daniel Koteluk: Zabiegi duchowieństwa oraz wiernych kościoła katolickiego na rzecz przywrócenia nauki religii w Szkole Podstawowej w Czerwieńsku od 1953 do 1956 roku. – Marek Robert Górniak: Wyższe Seminarium Duchowne w Gościkowie-Paradyżu w służbie Kościoła i społeczeństwa Środkowego Nadodrza (ze szczególnym uwzględnieniem okresu 1952–1989). – Anna Bielska: Duszpasterstwo Akademickie w Gorzowie Wielkopolskim w latach 1972–1989. „Oaza wolności” i głos sprzeciwu wobec komunistycznych władz: Przemysław Bartkowiak: Reakcje wybranych środowisk kultury w województwie zielonogórskim na wydarzenia marcowe w 1968 roku w świetle meldunków Służby Bezpieczeństwa. – Krzysztof Brzechczyn: Wokół „piosenki”. Festiwal Piosenki Radzieckiej w latach 1982–1984 w Zielonej Górze w perspektywie bezpieki. – Ryszard Zaradny: Kultura studencka w latach 70. XX wieku w Zielonej Górze. – Eligiusz Podolan: Otwarty Międzynarodowy Konkurs na Rysunek Satyryczny na łamach dwutygodnika „Nadodrze”. – Wolfgang D. Brylla: Sport jako zjawisko kulturowe. Kolarski Tour de Pologne w Zielonej Górze (1952–1991): działania propagandowe a popularyzacja kolarstwa.

WŁADZA i społeczeństwo wobec niemieckiej spuścizny kulturowej na Ziemi Lubuskiej po II wojnie światowej / pod red. Bogusława Mykietowa i Marcelego Tureczka. – Zielona Góra: ArcaNum, 2010. – 276 s.: il.; 24 cm.

Zawiera: **Cz. I. Adaptacja i budowanie tożsamości:** Zbigniew Czarnuch: Niemieckie dziedzictwo kulturowe w percepcji polskich osadników rejonu Ujścia Warty. Relacja i refleksje świadka epoki. – Marcelli Tureczek: Między propagandą a rzeczywistością. Władza i społeczeństwo wobec niemieckich dóbr kultury na Ziemi Lubuskiej po 1945 roku. – Arkadiusz Cincio: Zielonogórskie muzeum wobec dziedzictwa kulturowego Środkowego Nadodrza. – Izabela Korniluk: Rola Lubuskiego Towarzystwa Kultury w kształtowaniu tożsamości i ochrony dziedzictwa kulturowego. – Marlena Magda-Nawrocka: Kształtowanie postaw społecznych na Środkowym Nadodrzu wobec materialnego dziedzictwa kulturowego – na przykładzie zabytków archeologicznych. Lata 1945–1958. – Damian Utracki: Problematyka nazewnictwa Ziemi Odzyskanych po II wojnie światowej (w oparciu o przykładowe nazwy miejscowe powiatu ślubickiego). – Wojciech Jachimowicz: Proces tworzenia poczucia tożsamości regionalnej mieszkańców wokół odbudowanego zabytkowego obiektu w województwie lubuskim (na przykładzie dworu w Szybie). – Gabriela Jelitto-Piechulik: Poetycki obraz Odry w literaturze polskiej i niemieckiej po 1945 roku. **Cz. II. Losy zabytków:** Janusz Opaska: U źródeł ochrony zabytków: narodziny idei, memorandum Karla Friedricha Schinkla do władz pruskich i rozwój systemowego konserwatorstwa w Niemczech w początkach XIX stulecia. – Marta Małkus: Dzieje zachowanego wyposażenia i wystrój kościoła imienia Żłóbka Chrystusa we Wschowie po 1945 roku. – Justyna Śmielska-Saniuk: Wyposażenie i wystrój wnętrza dawnego ewangelickiego kościoła Łaski w Koźuchowie oraz ich losy po 1945 roku. – Dawid Kotlarek: Losy księgozbiorów ponemieckich na Środkowym Nadodrzu po II wojnie światowej. – Wolfgang D. Brylla: Translokacja zabytków a inwentaryzacja pamięci – nagrobki diakonis na cmentarzu w Jędrzychowie

(Zielona Góra). Przykład losów niemieckich nekropolii. – Daniel Koteluk: Czerwieńsk na tle wybranych pocztówek w latach 60. XX wieku. – Piotr Dziedzic: Archeologiczne badania miast lubuskich w ostatnim dwudziestolecu – nowe źródła do poznania zabytkowej przestrzeni miejskiej. – Beata Halicka: Życie miasta w zwierciadle prasy – krośnińskie wydawnictwa prasowe w latach 1675–1945. – Anna Bajaś: Adaptacja zabytkowych budynków na placówki Archiwum Państwowego w Zielonej Górze. – Longin Dzieżyć: Sztuka sakralna w ekspozycjach zielonogórskiego muzeum i jej znaczenie w prezentacji dziedzictwa kulturowego Środkowego Nadodrza. – Leszek Kania: Zabytki Środkowego Nadodrza jako źródło inspiracji współczesnych artystów. – Wojciech Olejniczak: Fotograf pogranicza – granice fotografii.

ZBIKOWSKI Zbigniew: Dwadzieścia lat samorządności. – Il. // *Gorzowskie Wiadomości Samorządowe*. – 2010, nr 1, s. 20.

20. rocznica reaktywowania samorządu terytorialnego w kraju.

Mieszkańcy i ich migracja

DOMKE Radosław: Migracje ludności na Ziemiach Odzyskanych w latach 1945–1948 // *Rocznik Lubuski*. – T. 35 (2010), cz. 1, s. 149–158.

DROZD Roman, HALCZAK Bohdan: Dzieje Ukraińców w Polsce w latach 1921–1989. – Wyd. 2 popr. – Warszawa: Tyrsa, 2010. – 236, [1] s.; 21 cm.

HALCZAK Bohdan: „Mała” i „duża” ojczyzna Łemków // *Rocznik Lubuski*. – T. 35 (2010), cz. 1, s. 251–261.

HRYCUIK Grzegorz: Ta historia zaczęła się w wagonie, rozm. z... prof. dr. hab. UW / rozm. przepr. Mirosław Maciorowski. – Il. // *Gazeta Wyborcza*. – 2010, dod. *Gorzów Wlkp.* [20 grudnia 2010], s. 3.

Powojenne przesiedlenia z ZSRR.

KOWALEWSKI Henryk: Moje życie na Kresach: Rudnia Nalibocka – Niemcy – Gorzów Wlkp. – Gorzów Wielkopolski: SONAR, 2010. – 116 s.: il.; 24 cm.

LUBUSZANIE u progu XXI wieku: raport z badań: dyfuzja kulturowa i ruchliwość społeczna na zachodnim pograniczu po akcesji Polski do Unii Europejskiej: (nr grantu 1 H02E01629) / aut. raportu Krzysztof Lisowski [et al.]. – Zielona Góra: Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, 2010. – 245, [2] s.: il.; 30 cm.

Nauka, oświata, kultura, sport, turystyka

CHAJEWSKI Dariusz: Egzotyka na skraju lasu. – (Tajemnicze i niezwykłe miejsca w naszych lasach; 55) (Tajemnice naszych lasów). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 212, s. 7.

Flora (m.in. pomniki przyrody) parków pałacowych i krajobrazowych w Lubuskiem.

KOWALSKI Stanisław: Zabytki architektury województwa lubuskiego. – Zielona Góra: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków, 2010. – 473 s.: il.; 22 cm.

KRUPA Błażej: Szlakiem lubuskich zabytków techniki. – Il. // *Region*. – 2010, nr 1, s. 40-41.

LEGENDY z Krainy Szlaków Turystycznych / [red. prowadzący Honorata Aftyka; il. Urszula Kołodziejczak]. – Sulęcín: [s. n.], 2010. – 48, [1] s.: il. kolor.; 24 cm.

Zawiera: **Cz. 1. Legendy:** W zamku Winingów (gm. Torzym). – Śmierć masona z Grabowa (gm. Torzym). – Spór o pannę (gm. Torzym). – Legenda o nieskalanej zakonnicy (gm. Torzym). – Jak rodowi von Waldow z Lubniewic nadano szlachectwo (gm. Lubniewice). – Legenda o piekielnym wąwozie i piekielnym kamieniu (gm. Lubniewice). – Legenda o uroczysku (gm. Lubniewice). – Skarb wojenny (gm. Sulęcín). – Dziewczę z baszty (gm. Lubniewice). – O pochodzeniu Kamienia Gołębiego (gm. Sulęcín). – Skąd się wzięła nazwa Sulęcín? (gm. Sulęcín). – Legenda o Diabelskim Jeziorze (gm. Sulęcín). – Skąd się wzięła nazwa „Babski Uskok”? (gm. Sulęcín). – Diabelskie Jezioro (gm. Łągow). – Legenda o czerwonych kwiatach (gm. Sulęcín). – Legenda o lipie królowej Luizy (gm. Sulęcín). – Legenda o listonoszu z Sulęcína (gm. Sulęcín). – Olbrzymy i Wodnice (wschodni skraj lasów sulęcínsko-skwierzyńskich). – Dęby z Glinika (gm. Deszczno). – Kasa napoleońska (gm. Deszczno). – O duchach, co grają w kręgle (gm. Deszczno). – Płonące pieniądze z Zieleńca (dawna gm. Deszczno). – Widmo z Wieprzyc (gm. Bogdaniec). – Królewska przygoda (gm. Bogdaniec). – Historia o czarach w Gliśnie (gm. Lubniewice). – Bogdaniecka legenda (gm. Bogdaniec). – O synu szklarza i mówiącym dzwonie z Tarnowa (gm. Lubiszyn). – Bazyliżek ze Smogór (gm. Ośno Lubuskie). – Zamek w Jarnatowie (gm. Lubniewice). – Zaczarowany młyn (gm. Kłodawa). – Rozmowne kamienie (gm. Kłodawa). – Złote rybki (gm. Łągow). **Cz. 2. Opis szlaku legend w gminach:** Bogdaniec, Deszczno, Kłodawa, Krzeszyce, Lubiszyn, Lubniewice, Łągow, Ośno Lubuskie, Santok, Sulęcín, Torzym.

RYSS Robert: Oddolne pogranicze. – Il. // *Kurier Szczeciński*. – 2010, dod. *Cztery Strony*, nr 24, s. I, IV.

Przemiany społeczne i kulturowe na pograniczu polsko-niemieckim.

SCHIMMEL Herbert: Deutsche und Polen pflegen gemeinsam kulturele Erbe // *Jahrbuch Märkisch-Oderland*. – Jg. 17 (2010), s. 30-31.

Polsko-niemiecka współpraca kulturalna dotycząca ochrony wspólnego dziedzictwa kulturowego.

TALARCZYK Andrzej: Historia w kamieniu wykuta... – (Widziane znad Odry; cz. 2). – Il. // *Kwartalnik Drezdenecki*. – 2010, nr 4, s. 3-6.

Historia Ziemi Lubuskiej w „listach z podróży” po terenach historycznych Brandenburgii i Nowej Marchii.

TOKARZ Beata: Zabytki do remontu. – Il. // *Gazeta Wyborcza*. – 2010, dod. *Gorzów Wlkp.* [23 sierpnia 2010], s. 3.

Renowacja kościołów w woj. lubuskim.

TURYSTYKA i rekreacja w regionie / red. nauk. Wanda Staniewska-Zątek, Arkadiusz Wołoszyn; Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Gorzowie Wielkopolskim. – Gorzów Wielkopolski: Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Gorzowie Wielkopolskim, 2010. – 191 s.; 21 cm.

Zawiera: **Cz. I. Przyrodnicze i antropogeniczne walory regionu – ich wykorzystanie i nadzór nad organizacją:** Maciej Mazurczak: Wybrane problemy rozwoju ekoturystyki w Parku Narodowym „Ujście Warty”. – Robert Piekarski: Wybrane aspekty głównych etapów planowania rozwoju turystyki w Parku

Krajobrazowym „Łuk Mużakowa”. – Tomasz Szubert: Obszar Natura 2000 i turystyka w krajowym prawie ochrony przyrody. – Robert Piekarski, Arkadiusz Wołoszyn: Wybrane problemy rozwoju turystyki i rekreacji na obszarach parków krajobrazowych województwa lubuskiego. – Jarosław Nadobnik: Propozycja uzupełnienia sieci szlaków turystycznych w Gminie Dobięgniew o trasę Radęcin – Ostrowiec – Radęcin. – Mariusz Mężynski: Promocja bazy noclegowej w północnej części województwa lubuskiego. – Wanda Staniewska-Zątek: Opinia gospodarzy-kwaterodawców na temat korzyści i utrudnień w prowadzeniu działalności agroturystycznej. – Wanda Pańczuk: Możliwości udziału jednostek administracji państwowej, samorządowej, organizacji pozarządowych i lokalnych społeczności województwa lubuskiego w realizacji celów turystyki zrównoważonej. **Cz. II. Aktywność rekreacyjna różnych grup społecznych:** Maria Alicja Nowak, Joanna Kuriańska-Wołoszyn: Relacje między samooceną sprawności fizycznej i zdrowia a aktywnością fizyczną kobiet. – Joanna Kupczyk: Aktywność rekreacyjna i turystyczna kobiet po mastektomii. – Adam Wojtowicz: Ocena turnusów organizowanych dla osób niepełnosprawnych przez Ośrodek Rehabilitacyjno-Wypoczynkowy w Gościmiu. – Anna Bezulska: Rodzinne i środowiskowe uwarunkowania aktywności turystycznej i rekreacyjnej studentów PWSZ w Gorzowie Wielkopolskim. **Cz. III. Przestrzenne, ekonomiczne, historyczne i dydaktyczne aspekty turystyki:** Magdalena Szczepańska: Rola dolin rzecznych w kształtowaniu rekreacyjnej przestrzeni miasta – na przykładzie rzeki Warty w Poznaniu i Gorzowie Wielkopolskim. – Magdalena Palenia: Turystyczny produkt poszerzony i potencjalny jako czynnik budujący przewagę konkurencyjną. – Sabina Ren: Finansowanie inwestycji turystycznych i paraturystycznych jako element regionalnej polityki turystycznej w województwie lubuskim. – Artur Kowalczyk: Działalność turystyczna Polskiego Związku Kajakowego w latach 1930–1939. – Adam Wojtowicz: Turystyka i rekreacja w programach studiów licencjackich w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Gorzowie Wielkopolskim. – Józef Tatarczuk: Rytm biologiczne i ich wykorzystanie w sporcie, turystyce i rekreacji

WARTO: kompendium przyrodnicze i kulturowe kompleksu turystyczno-edukacyjnego: Odra – Warta – Noteć – Drawa (Kotured) / [red. Witold Lenart, Wojciech Nowicki; aut. Anna Dłużewska et al.; fot. Przemysław Szymoński et al.]. – Warszawa: Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska; Gorzów Wielkopolski: na zlec. Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego; 2010. – 92 s.: il. kolor. + Mapa topogr. Obszaru KOTURED; 54 x 71 cm, złoż. 27 x 18 cm.

Zawiera: **Historia naturalna:** Bardzo, bardzo dawno temu. – Dzieło lądolodu. – Ostatnie tysiące lat. – Skromne kopaliny. **Krajobraz:** Cechy i typy. – Kilka nazw do zapamiętania. **Klimat:** Położenie klimatyczne. – Podstawowe charakterystyki obszaru. – Odczuwalne aspekty klimatu regionu. – Różnicowanie mezoklimatyczne. **Wody:** Mokre bogactwo. – Sieć hydrograficzna. – Jeziora. – Odpływ rzeczny. – Wody podziemne. – Jakość wód. **Flora:** Lasy. – Roślinność wodna i nadbrzeżna. – Kraina muraw i pól. **Fauna:** Ptasi raj. – Blisko wody. – Wśród lasów, pól i łąk. **Obszary pod ochroną:** Parki narodowe. – Rezerваты. – parki krajobrazowe. – Natura 2000. – Inne formy ochrony przyrody i krajobrazu. – Unikatowy kompleks wydm śródlądowych międzyrzecza Warty i Noteci. **Dzieje cywilizacji:** Zaranie dziejów. – Średniowiecze. – Polsko-Brandenburskie pogranicze w XV-XVIII wiekach. – Czas rozbiorów. – Wiek XX. **Ludzie:** Spojrzenie ogólne. – warto wiedzieć, że... **Pamiętki materialne:** Średniowiecze. – Renesans i manieryzm. – Barok. – Architektura murowano-drewniana. – Klasycyzm. – Od stylu neoromańskiego i neogotyckiego do eklektyzmu i secesji. – Zabytki międzywojnia. – Zabytki techniki. – Pamiętki po latach najnowszych i wspomnienie o przodkach. **Turystycznym szlakiem:** Walory turystyczne regionu. – Baza noclegowa i gastronomiczna. – Szlaki turystyczne. – Inne atrakcje turystyczne i wypoczynkowe. **Edukacja regionalna.**

WOŹNICKI Łukasz: Nasz zabytek jak Wawel. – Il. // *Gazeta Wyborcza*. – 2010, dod. *Gorzów Wlkp.* [6 stycznia 2010], s. 1.

Lubuskie zabytki pretendujące do elitarnego grona pomników historii.

ZABYTKOM na odsiecz!: szlakiem grodów, zamków i twierdz: materiały opracowane z okazji obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa 2009 w województwie lu-

buskim. – Kostrzyn nad Odrą: Muzeum Twierdzy Kostrzyn nad Odrą, 2010. – 180 s.: il.; 21 cm.

Zawiera: Mirosław Furmanek: Problem początków fortyfikacji w Europie Środkowej. – Agnieszka Mikoś, Jerzy Tomasz Nowiński: Początki i rozwój żarskich umocnień obronnych w świetle źródeł archeologicznych i historycznych. – Tatiana Balcerzak, Sławomir Słowiński: Fragment nowożytnych fortyfikacji Szczecina odkryty przy ulicy Niepodległości. – Piotr Wawrzyniak: Relikty bastionu III „Grolman” z wewnętrznego pierścienia obwarowań twierdzy Poznań w świetle badań archeologicznych. – Agnieszka Wilkaniec: Stan zachowania i przyczyny degradacji zabytkowych układów zieleni towarzyszących drogom fortecznym w Poznaniu. – Dominika Piotrowska: Nowożytna architektura rezydencjonalna w Nowej Marchii – wstęp do problematyki. – Janusz Pokrzywnik: Kolejki wąskotorowe w twierdzach Cesarstwa Niemieckiego. – Paweł Rychterski: Baterie skrzydłowe fortu Sarbinowo/Zorndorf. – Marcin Wichrowski: Wielka gra – kostrzyńskie manewry forteczne w 1889 roku. Kontekst taktyczno-techniczny.

Archeologia

ARCHEOLOGIA Środkowego Nadodrza. T. 7 / [zespół red.] Adam Kołodziejski; Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza w Zielonej Górze zs. w Świdnicy, Stowarzyszenie Naukowe Archeologów polskich. Oddział Lubuski. – Zielona Góra, 2010. – 329 s.: il.; 30 cm.

Zawiera: **Studia i materiały:** Iga Fabisiak: Osadnictwo z epoki kamienia w dorzeczu Paklicy. – Stanisław Sinkowski: Groty strzał wykonane z kości i poroża z cmentarzyska kultury łużyckiej w Kamieniu Małym. – Tomasz Stępnik: Cmentarzysko ciałopalne kultury łużyckiej w Chróstrniku stan. 1, gm. Lubin, woj. dolnośląskie. – Daniel Żychliński: Osada ludności kultury przeworskiej z młodszego okresu przedrzymskiego w Jaromierzu, pow. Wolsztyn, woj. wielkopolskie, stan. 19. – Paweł Stachowiak: Produkcja węgla drzewnego w okresie wpływów rzymskich (na przykładzie mielerza odkrytego w Królowie na stan. 2, gm. Trzebiel, pow. żarski, woj. lubuskie, AZP 68-08/37). – Bartłomiej Gruszka: Wczesnośredniowieczna osada przyrodowa (podgrodzie?) w Klenicy (stan. 4), pow. zielonogórski. Opracowanie wyników badań z 1962 r. – Sławomir Kałagate, Arkadiusz Michalak: Badania ratownicze na późnośredniowiecznej osadzie produkcyjnej w Przewozie, stan. 11, (AZP 71-09/11), gm. loco, woj. lubuskie. – Łukasz Gil: Fajki z badań na terenie zamku w Sulechowie. – Łukasz Gil, Sławomir Kałagate, Piotr Wolanin: Późnonowoczesny materiał zabytkowy pozyskany w trakcie nadzoru archeologicznego w Kargowej, gm. loco, woj. lubuskie, przy ul. Pocztowej, dz. nr 632. **Sprawozdania i komunikaty:** Julia Orlicka-Jasnoch: Popielnice twarzowe z kolekcji zabytków odzyskanych przez Komendę Powiatową w Nowej Soli. – Anna Leciejewska, Piotr Wawrzyniak: Cztery figurki ceramiczne z badań archeologicznych w Kożuchowie, Sulechowie i Żaganie oraz Jordanowie, woj. lubuskie. Przyczynek. – Paweł Stachowiak: Wstępne sprawozdanie ze ścisłego nadzoru archeologicznego prowadzonego w związku z remontem zamku w Sulechowie woj. lubuskie. – Hubert Augustyniak: Wyniki badań i nadzorów archeologicznych w rejonie Bramy Nowej oraz na terenie dawnej fosy w Świebodzinie, gm. loco, woj. lubuskie. – Arkadiusz Michalak: Kaflarskie źródło do dziejów nowożytnej broni białej. **Kronika:** Marlena Magda-Nawrocka: Paul Kupke – archeolog, erudyta słowa i wielki miłośnik ziemi krośnieńskiej. – Marlena Magda-Nawrocka, Włodzimierz Rewelski: Działalność Muzeum Archeologicznego Środkowego Nadodrza w roku 2009. **Polemiki:** Tadeusz Malinowski: Uwagi do artykułu o Ottonie Dobrindcie.

BROŻEK Dariusz: Bo stąd była żona Mieszka I? – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. D)*. – 2010, nr 177, s. 8.

Wykopaliska archeologiczne (pozostałości słowiańskiego grodu z IX wieku) w Pszczewie.

BROŻEK Dariusz: Celtycki miecz w podarunku. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 72, s. 3.

Spekulacja eksponatami z terenu wykopalisk archeologicznych okolic Międzyzrzecza.

CHAJEWSKI Dariusz: Skarby lubuskiej archeologii. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. D)*. – 2010, nr 207, s. 12.

Przeгляд unikatowych eksponatów wydobytych na Ziemi Lubuskiej.

FEDER Mateusz: Raj dla badaczy i nie tylko. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 160, s. 4.

Wykopaliska archeologiczne w Dankowie k. Strzelec Krajeńskich.

FEDER Mateusz: Sensacja ukryta w ziemi. – Il. // *Głos Gorzowa*. – 2010, nr 366, s. 4.

Wykopaliska archeologiczne w Strzelcach Krajeńskich.

[FEDER Mateusz]: Specjalistka bada szczątki / (mef). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 172, s. 4.

Znaleziska archeologiczne (średniowieczny cmentarz) w podstrzeleckim Dankowie.

GRALIŃSKI Grzegorz, [KARKOSZKA Mateusz]: W Dankowie odkryto średniowieczny cmentarz / (mk). – Il. // *Ziemia Strzelecka*. – 2010, nr 15, s. 6.

Badania nad średniowieczną historią Dankowa.

MARCINKIAN Andrzej: Ziemia Lubuska w dobie cywilizacji łużyckiej. Cz. 1: Katalogowa. – Zielona Góra: [s. n.], 2010. – 279, [1] s.: il.; 30 cm.

MARCINKIAN Andrzej: *Ziemia Lubuska w dobie cywilizacji łużyckiej* / [tł. Grzegorz Kowalski]. Cz. 2: Opisowa. – Zielona Góra: [s. n.], 2010. – 332, [2] s.: il., err.; 30 cm.

[OBIĄŁA Renata]: Archeologiczne znaleziska przy murach / ro // *Ziemia Strzelecka*. – 2010, nr 14, s. 8.

Archeolodzy odkryli pozostałości po dawnych mieszkańcach Strzelec Krajeńskich przy Bramie Młyńskiej.

OCHWAT Renata: Na budowie znaleziono stare więzienie i cmentarz! // *Gazeta Lubuska (Wyd. D)*. – 2010, nr 125, s. 4.

Znaleziska archeologiczne przy ul. Teatralnej w Gorzowie Wlkp.

STOLPIAK Barbara: Pogawędka: rozm. z..., koordynatorką badań archeologicznych na terenie dawnego klasztoru cystersów w Bierzwniku / rozm. przep. Elżbieta Lipińska. – Il. // *Kurier Szczeciński*. – 2010, nr 154, s. 13.

Z OTCHŁANI wieków. – R. 65 (2010): Archeologia lubuska. – 249 s.; 24 cm.

Zawiera: **Skarby**: Alina Jaszewska: Skarb z Witaszkowa [?]. – Mateusz Sikora, Piotr Wawrzyniak, Hubert Augustyniak: Znalezisko dukata króla Macieja i Korwina w Kożuchowie. – Piotr Wolanin: 15-krajcarowa niespodzianka archeologiczna ze Szprotowy. Kultura duchowa. Zbigniew Kobylński, Louis Daniel Nebelsick, Dariusz Wach: Neolityczne obserwatorium astronomiczne [?] w Bodzowie na Ziemi Lubuskiej. – Bartłomiej Gruszka: Stożne – bagienno-akwaticzne miejsce ofiarne z początków średniowiecza. – Julia Orlicka-Jasnoch: Wielowiekowa nekropolia w Miocinie Dolnym. – Sinkowski Stanisław: Witnicka nekropolia kultury łużyckiej. – Julia Orlicka-Jasnoch: Odwieczna pamięć – cmentarzysko lud-

ności kultury łużyckiej i ludności kultury przeworskiej w Różanówce. – Piotr Wawrzyniak: Jordanowo – gocka nekropolia sprzed 2000 lat. – Krzysztof Socha, Julianna Sujkowska-Socha: Górzycza. Pradziejowa nekropolia nad Odra. – Robert Piela: Szkielet wojownika z podgrodzia w Międzyrzeczu. – Małgorzata Pytlak: Późnośredniowieczny cmentarz przy kościele św. Jerzego w Gorzowie Wielkopolskim. **Gospodarka i życie codzienne:** Paweł Stachowiak: Starożytne hutnictwo na Dolnych Łużycach. – Mirosław Ciesielski: Słowiańskie chałupy z Międzyrzecza. – Piotr Dziedzic: Relikty najstarszego zielonogórskiego wodociągu. – Sławomir Kałagate, Anna Leciejewska: Miniaturowe naczynia szklone z Niodoradza. **Architektura obronna:** Sławomir Kałagate, Julia Orlicka-Jasnoch: Gród obronny kultury łużyckiej w Wicinie. – Zbigniew Kobyliński, Louis Daniel Nebelsick: Gród wczesnej epoki żelaza w Starosiedlu na Ziemi Lubuskiej: mit naukowy i jego obalenie. – Arkadiusz Michalak: Wieża rycerska rodziny von Warnsdorf w Witkowie. – Piotr Wawrzyniak: Wieża rycerska w Dzierzychowicach w świetle badań archeologicznych. **Archeologia na Ziemi Lubuskiej – instytucje i historia badań:** Marlena Magda-Nawrocka, Arkadiusz Michalak: Ciekawe miejsce – Świdnica. Siedziba Muzeum Archeologicznego Środowego Nadodrza. – Alina Jaszewska: Stowarzyszenie Naukowe Archeologów Polskich Oddział Lubuski. – Sławomir Górka: Muzeum Twierdzy Kostrzyn nad Odrą – jedyne takie miejsce w Polsce.... – Alina Jaszewska: Fundacja Archeologiczna w Zielonej Górze. – Piotr Osypiński: W cieniu *Paradisus Matris Dei* – zapomniane dziedzictwo. – Alina Jaszewska: Badania archeologiczne na wybranych inwestycjach drogowych w województwie lubuskim. – Agnieszka Indycka: Z dziejów badań archeologicznych nad wczesnym średniowieczem ziemi międzyrzeckiej.

Wojsko, zakony

BROŻEK Dariusz: Templariusze są wśród nas. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. D)*. – 2010, nr 201, s. 8.
Historia zakonu templariuszy w Polsce.

BROŻEK Dariusz: Tropem joannitów. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. D)*. – 2010, nr 189, s. 16.
Spuścizna zakonu joannitów na Ziemi Lubuskiej.

BURZYŃSKI Edmund: Zakon rycerski templariuszy na ziemiach Polski piastowskiej i na Pomorzu Zachodnim. – Wodzisław Śląski: Wydawnictwo Templum, 2010. – 255 s.: il. kolor., mapy; 24 cm. – (Nowe Średniowiecze).
Zawiera: Rozdz. I: Omówienie źródeł i literatury. *Rozdz. II: Templariusze we władztwie Piastów śląskich:* Komandoria templariuszy w Oleśnicy Małej. – Lubuskie posiadłości templariuszy. – Komandoria templariuszy w Leśnicy. – Chwarszczany – stolica polskich templariuszy. – Templariusze w Sulęcinie. – Posiadłość templariuszy w rejonie Szydłowa. *Rozdz. III: Templariusze w Wielkopolsce:* Szpital gnieźnieński i jego uposażenie. – Sprawa „Cosmina” w Wielkopolsce. – Komandoria templariuszy w Wielowsi. – Komandoria templariuszy w „Crona” – Wałczu. – Komandoria templariuszy w Czaplinku. *Rozdz. IV: Posiadłość templariuszy na Pomorzu:* Komandoria templariuszy w Rurce. – Myślibórz – utracona komandoria templariuszy. *Rozdz. V: Templariusze w Małopolsce i na Mazowszu.* – Mapki posiadłości templariuszy.

150 Jahre Ordensblatt. – (Aus der Geschichte des Ordens). – Il. // *Johanniterorden*. – 2010, H. 3, s. 20.
Jubileusz pisma zakonu joannitów baliwatu brandenburskiego pt. „Ordensblatt”.

JURGA Robert M.: Fortyfikacje III Rzeszy w rysunkach przestrzennych. – Zielona Góra: Carbo Media, 2010. – 223, [1] s.: il. (w tym kolor.); 30 cm.

SÄKULARISATION im Königreich Preußen und ihre Auswirkung auf die Ballei Brandenburg. – (Aus der Geschichte des Ordens). – Il. // *Johanniterorden*. – 2010, H. 4, s. 20.

Wyznania

CZYŻNIEWSKI Tomasz: A Paradyż proszę zburzyć. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. D)*. – 2010, nr 129, s. 10.

Projekt likwidacji miejsc kultu religijnego przez komunistyczne władze w Lubuskiem

JARZEMBOWSKA Katarzyna: Kościoły diecezji zielonogórsko-gorzowskiej – nasze dziedzictwo. T. 3 / [tł. Dorota Rohrbach; fot.: Andrzej Mamys, Marek Robert Górniak].

– Bydgoszcz: Ikona, [2010]. – 143 s.: il. kolor.; 33 cm.

KRÓL Krzysztof: Pod szczególnym nadzorem. – Il. // *Gość Niedzielny*. – 2010, nr 49, dod. *Gość Zielonogórsko-Gorzowski*, s. IV-V.

„Teczka bp. Wilhelma Pluty”. Przegląd dokumentów zebranych przez komunistyczne władze nt. działalności gorzowskiego duchownego.

KRÓL Krzysztof: Tam wszystko się zaczęło. – Il. // *Gość Niedzielny*. – 2010, nr 1, dod. *Gość Zielonogórsko-Gorzowski*, s. V.

Rodzina, dzieciństwo i wczesna młodość Wilhelma Pluty.

WOJECKI Mieczysław: Kamienne krzyże pokutne w województwie lubuskim. – Zielona Góra: nakł. aut, 2010. – 117 s.: il., mapy; 21 cm.

Biblioteka, archiwa, muzea, wydawnictwa

[BIELECKA Beata]: Odkąd powstało muzeum, na starówce więcej turystów / (beb) // *Gazeta Lubuska (Wyd. D)*. – 2010, nr 33, s. 6d.

Podsumowanie pierwszego roku funkcjonowania Muzeum Twierdzy Kostrzyn.

[BROŻEK Dariusz]: Andrzej Chmielewski spisał wspomnienia 16 pionierów Ziemi Międzyrzeckiej / (dab). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 161, s. 3

Promocja książki „Oni odbudowali tu Polskę”

[BROŻEK Dariusz]: Karty pocztowe z dawnym miastem to nowy pomysł dyrektora muzeum / (dab). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 172, s. 3.

Przedwojenny Międzyrzecz na widokówkach.

[BROŻEK Dariusz]: Książka o ks. Guzowskim / (dab). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 281, s. 4.

Biografia ks. infułata Henryka Guzowskiego, proboszcza parafii pw. św. Jana Chrzciciela w Międzyrzeczu.

BROŻEK Dariusz: Młodzi opisali miasto. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 242, s. 3.

„Sercem pisane” wspomnienia mieszkańców powojennego Trzciela zebrane i opracowane przez grupę gimnazjalistów.

[BROŻEK Dariusz]: Opisał działalność Marii / (dab). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 245, s. 3.

Promocja książki Stefana Cyraniaka „Za kratami bezpieki” o historii powojennych organizacji niepodległościowych w regionie międzyrzeckim.

[BROŻEK Dariusz]: 88-letni regionalista opisał dzieje miasta: kronikę wydał za własne pieniądze / (dab). – Il. // *Gazeta Lubuska*. – 2010, dod. *Głos Gorzowa*. – [16/17.01.10], s. 8.

Drugi tom „Kroniki dziejów Międzyrzecza i okolic” wydany przez Stefana Cyraniaka.

BRYL Bożena: Więcej miejsca dla muzeum. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. D)*. – 2010, nr 235, s. 6.

Remont dworku i rozbudowa regionalnego muzeum w Białkowie koło Cybinki.

CHMIELEWSKI Andrzej: Do biblioteczki regionalnej. – Il. // *Kurier Międzyrzecki*. – 2010, nr 7, s. 16.

Promocja ziemi międzyrzeckiej poprzez książkę „Żuraw” Brójce – geneza i dzieje Koła Łowieckiego 1948–2009.

[CHAJEWSKI Dariusz]: Galeria wojen i miłości / (decha). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. D)*. – 2010, nr 154, s. 16.

Promocja albumu „Niezwykli i tajemniczy ludzie Ziemi Lubuskiej”.

[DANISEWICZ Maja]: Oto historia fabrykantów / (md). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 209, s. 5.

Wystawa „Przemysł gorzowski na przełomie XIX i XX wieku” w gorzowskiej WiMBP.

GÓRKA Sławomir: Rok z zabytkami. – Il. // *Samorządny Kostrzyn*. – 2010, nr 1, s. 10.

Podsumowanie działalności Muzeum Twierdzy Kostrzyn za rok 2009.

KACZMARCZYK Adam, DOWNAR Jadwiga: Żołnierze z tamtych lat // *Merkuriusz Dębnowski*. – 2010, nr 3, s. 5-6.

Promocja wydawnictwa dębnowskiego Koła Związku Kombatantów RP.

KIRMIEL Andrzej: Nowe oblicze Muzeum: rozm. z..., dyrektorem Muzeum Regionalnego w Międzyrzeczu / rozm. przepr. Anna Kuźmińska-Świder. – Il. // *Kurier Międzyrzecki*. – 2010, nr 4, s. 5-6.

KRYSIĄK Artur: Solidarność ocalona. – Il. // *Gazeta Wyborcza*. – 2010, dod. *Gorzów Wlkp.* [5 listopada 2010], s. 3.

Promocja książki Dariusza A. Rymara „NSZZ Solidarność w regionie Gorzów Wielkopolski w latach 1980–1982” w gorzowskiej bibliotece.

KUŹMICZ Jerzy: To już 15 lat // *Okolice Skwierzynne*. – 2009, nr 7-10, s. 16.
15 lat gazety „Okolice Skwierzynne”.

[OCHWAT Renata]: Helena Kuźmicka nie żyje / (roch). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 192, s. 6.

Sylwetka Heleny Kuźmickiej – pierwszej gorzowskiej bibliotekarki.

[OCHWAT Renata]: Jak się ubierał gorzowski kat?: sprawdź na archiwalnej wystawie / (roch). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. D)*. – 2010, nr 217, s. 5.

Relacja z otwarcia wystawy „Gorzów Wlkp. Jedno miasto – wspólna historia”.

OCHWAT Renata: Takiego miasta już nie ma. – Il. // *Głos Gorzowa*. – 2010, nr 327, s. 1.

Wystawa fotografii Kurta Mazura w gorzowskim Spichlerzu.

OZIEWICZ Adam: Anna Makowska-Cieleń, prezes honorowa koła Sybiraków, poleca wydawnictwo WOM-u. – Il. // *Tylko Gorzów*. – 2010, nr 6, s. 6.

„20 lat Koła Związku Sybiraków w Gorzowie Wielkopolskim”, wydawnictwo Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego w Gorzowie Wlkp.

OZIEWICZ Adam: Dr Rymar wykonał ogromną pracę. – Il. // *Tylko Gorzów*. – 2010, nr 45, s. 2-3.

Promocja książki Dariusza A. Rymara „Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Solidarność w Regionie Gorzów Wielkopolski w latach 1980-1982” w WiMBP w Gorzowie Wlkp.

OZIEWICZ Adam: Pamiętacie od kiedy Gorzów jest tylko dla was?: 18 października 2002 roku: 8 lat z miejską gazetą. – Il. // *Tylko Gorzów*. – 2010, nr 42, s. 2-3.

OZIEWICZ Adam: Stare zdjęcia Kurta Mazura robią furorę. – Il. // *Tylko Gorzów*. – 2010, nr 5, s. 2-3.

Wystawa w gorzowskim Spichlerzu.

[OZIEWICZ Adam]: Wystawa starych fotografii w Spichlerzu / oprac. ao. – Il. // *Tylko Gorzów*. – 2010, nr 4, s. 10.

Dawny Gorzów na fotografiach Kurta Mazura.

PATORSKA Joanna: Prawie trzydzieści dziewięć lat: rozm. z..., dyrektorką międzyrzeckiego muzeum / rozm. przepr. Lech Stanisław Franas. – Il. // *Powiatowa*. – 2010, nr 2, s. 8.

PAWŁOWSKA Krystyna, WOJCIECHOWSKA Halina: „Moja ucieczka z oflagu”. – Il. // *Kurier Międzyrzecki*. – 2010, nr 1, s. 37.

Promocja książki Jerzego Fularskiego „Według gwiazd na wschód: moja ucieczka z oflagu i inne wojenne przeżycia” w PWSZ w Gorzowie Wlkp.

PIWOWARCZYK Henryk: Tak to się zaczęło // *Myśluborskie Wieści*. – 2010, nr 3, s. 3-4

20-lecie „Myśluborskich Wieści”.

PUBLIKACJE. – Il. // *Głos Deszczna*. – 2010, nr 4, s. 28.

Publikacje gminy Deszczno z 2010 r.

RYSS Robert: Dębno w latach 1945-1948 // *Merkuriusz Dębnowski*. – 2010, nr 3, s. 3-4.

Promocja książki Łukasza Lewandowskiego i Lecha Łukasiuka pt. „Dębno w latach 1945–1948”.

RZEP CZAK Remigiusz: Drugi tom „Rocznika Chojeńskiego” // *Kurier Szczeciński*. – 2010, nr 232, s. 19.

Stowarzyszenie Historyczno-Kulturalne „Terra Incognita” w Chojnie.

STOPYRA Izabela: Za kratami bezpieki. – Il. // *Powiatowa*. – 2010, nr 12, s. 13.

O książce Stefana Cyraniaka pt. „Za kratami bezpieki. Organizacje konspiracyjne działające na ziemi międzyrzeckiej w latach 1945–1955”.

[TRACZ Paweł]: Jest już książka o Zenonie Plechu / (pat) // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 170, s. 26.

Autobiografia legendy Stali Gorzów Zenona Plecha.

TWARD OCHLEB Bogdan: Naukowe fascynacje. – Il. // *Kurier Szczeciński*. – 2010, nr 154, s. 16.

Wydawnictwa Muzeum w Stargardzie – „Stargania” (tom V) i „Pomorzec wczoraj – dziś – jutro. Miasta i miasteczka pomorskie”.

[TWARD OCHLEB Bogdan]: Nowy „Rocznik Chojeński” / (b.t.). – Il. // *Kurier Szczeciński*. – 2010, nr 229, s. 11.

SIATECKI Alfred: Szlakami cystersów // *Puls*. – 2010, nr 1, s. 35.

Przegląd wydawnictw o historii regionu.

WRÓBLAK Iwona: Muzeum w Międzyrzeczu – kilka informacji. – Il. // *Kurier Międzyrzecki*. – 2010, nr 6, s. 14.

[ZALESKA Anna]: Archiwalny jubileusz / (az). – Il. // *Gorzowskie Wiadomości Samorządowe*. – 2010, nr 10, s. 12.

60-lecie Archiwum Państwowego w Gorzowie Wlkp.

[ZALESKA Anna]: Historia gorzowskiej Solidarności / (az). – Il. // *Gorzowskie Wiadomości Samorządowe*. – 2010, nr 12, s. 7.

Promocja książki D. A. Rymara „Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Solidarność w regionie Gorzów Wlkp. w latach 1980- 1982”.

II. Historia miast i wsi

Barlinek (woj. zachodniopomorskie)

OCHWAT Renata: Drzewa pamiętają Kopernika. – (Tajemnicze i niezwykłe miejsca w naszych lasach; 11) (Tajemnice naszych lasów). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 160, s. 7.

Osobliwości przyrodnicze oraz turystyczne (młyny) nadleśnictwa Barlinek.

OCHWAT Renata: Tuje w środku lasu. – (Tajemnicze i niezwykłe miejsca w naszych lasach; 12) (Tajemnice naszych lasów). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 161, s. 7.

Osobliwości przyrodnicze, historyczne (kamienie poświęcone leśnikom) oraz turystyczne nadleśnictwa Barlinek.

Białków

KOZIEŁ Magdalena: Dwa regionalne płuca: parafia pw. św. Andrzeja Boboli w Białkowie. – (Panorama parafii). – Il. // *Gość Niedzielny*. – 2010, nr 26, dod. *Gość Zielonogórsko-Gorzowski*, s. VIII.

Życie parafialne w Białkowie koło Cybinki.

Bierzwnik

GONTA Maria: Tutaj można odetchnąć. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 200, s. 4.

Architektura klasztoru cystersów w Bierzwniku.

[KOZŁOWSKI Paweł]: Zna tajemnice klasztoru / (paw). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 176, s. 5.

Historia klasztoru w Bierzwniku.

OCHWAT Renata: Drzewa wysokie do nieba. – (Tajemnicze i niezwykłe miejsca w naszych lasach; 13) (Tajemnice naszych lasów). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 162, s. 7.

Atrakcje turystyczne i historyczne (m.in. pomnik poświęcony poległym w I wojnie światowej mieszkańcom) nadleśnictwa Bierzwnik.

Bledzew

KRAJNIAK Jan: Miejscowości letniskowe na ziemi międzyrzeckiej. – Il. // *Powiatowa*. – 2010, nr 3, s. 20-21.

Wieś gminna Bledzew i Zalew Bledzewski.

Bobowicko

KRAJNIAK Jan: Miejscowości letniskowe na ziemi międzyrzeckiej. – Il. // *Powiatowa.* – 2010, nr 2, s. 22-23.

Wieś Bobowicko położona na wschód od Międzyrzecza i jezioro Bobowicko.

Bobrówko

PIERWSZA w powiecie / oprac. J.C. – Il. // *Ziemia Strzelecka.* – 2010, nr 1, s. 8-9.

Historia szkoły podstawowej w Bobrówku opowiedziana przez pierwszego kierownika szkoły Kazimierza Kremera.

Bogdaniec

RIMKE Anna: Ten las zdradza tajemnice. – (Tajemnicze i niezwykle miejsca w naszych lasach; 14) (Tajemnice naszych lasów). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E).* – 2010, nr 163, s. 7

Flora i fauna nadleśnictwa Bogdaniec. Miejscowe atrakcje historyczne (cmentarz rodziny von Treichel, obeliski) i turystyczne.

Brójce

Mielżyński Jan: „Żuraw” Brójce: geneza i dzieje Koła Łowieckiego 1948–2009. – Brójce, 2010.

Brzoza

[Szymczak Małgorzata]: Warto zwiedzić tę cerkiew i przy okazji zapalić świecę. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E).* – 2010, nr 276, s. 7.

Historia cerkwi św. Michała Archanioła w Brzozie (gm. Strzelce Krajeńskie).

Chojna (woj. zachodniopomorskie)

OCHWAT Renata: Karpaty i Żuławy w jednym. – (Tajemnicze i niezwykle miejsca w naszych lasach; 18) (Tajemnice naszych lasów). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E).* – 2010, nr 168, s. 7.

Przyroda i turystyka w nadleśnictwie Chojna.

RZEP CZAK Remigiusz: Przybliżanie Orteliusa: największa konferencja historyków kartografii. – Il. // *Kurier Szczeciński.* – 2010, nr 195, s. 15.

XXIV Ogólnopolska Konferencja Historyków Kartografii w Chojnie.

Choszczno (woj. zachodniopomorskie)

MAKOWSKI Adam: Choszczno wobec konfrontacji politycznej na Pomorzu Zachodnim w referendum ludowym w czerwcu 1946 roku // *Przegląd Zachodniopomorski*. – R. 25 (2010), z. 3, s. 81-99.

Chwarszczany (woj. zachodniopomorskie)

PIKULIK Jakub: Lasy pamiętają templariuszy. – (Tajemnicze i niezwykle miejsca w naszych lasach; 19) (Tajemnice naszych lasów). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 169, s. 7.

Atrakcje historyczne (kaplica zakonu templariuszy w Chwarszczanach) oraz turystyczne (łuszczarnia nasion) nadleśnictwa Dębno.

Chycina

KRAJNIAK Jan: Miejscowości letniskowe na ziemi międzyszyrzejkiej. – Il. // *Powiatowa*. – 2010, nr 6, s. 24-25.

Chycina – wieś w gminie Bledzew, historia i turystyka.

Czechów

SCHLICKSEISER Gerhard: Zanze im Heimatkundeunterricht. – (Aus der Geschichte unserer Heimat). – Il. // *Heimatblatt*. – 2010, H. 40, s. 24.

Wspomnienia o szkole w Czechowie (Zechow) przed 1945 r.

Danków

STRZELECKIE Zeszyty Historyczne / red. Błażej Skaziński. – Gorzów Wlkp.: „Sonar”: na zlec. Urzędu Miejskiego w Strzelcach Krajeńskich. – nr 1 (2010). – 119 s.; 24 cm.

Zawiera: Tadeusz Feder: Dziedzictwo kulturowe Gminy Strzelce Krajeńskie. – Edward Rymar: Danków w tysiącleciu (X-XX w.). – Przemysław Kołosowski: Sprawozdanie z archeologicznych badań sondażowych przeprowadzonych w Dankowie w 2009 roku. – Wojciech Chudziak, Tomasz Górzyński, Ryszard Kaźmierczak, Jacek Niegowski: Sprawozdanie z wyników podwodnych badań archeologicznych o charakterze penetracyjnym w Jeziorze Dankowskim (Wielgim). – Tomasz Gralak, Joanna Wyszynska-Gralak: Badania wykopaliskowe przy głazach narzutowych na stan. Machary 1 oraz Żabicko 2 w gminie Strzelce Krajeńskie. – Zdzisław Linkowski: Układ przestrzenny Dankowa. – Błażej Skaziński: Zabytki architektury i budownictwa w Dankowie. – Emilia Linkowska-Tudor: Park pałacowy w Dankowie. – Ewa Laskowska: Strategia rozwoju turystyki w województwie lubuskim w oparciu o zasoby dziedzictwa kulturowego. – Busso von Alvensleben: Przemówienie w Dankowie w dniu 11 lipca 2009 r. – Mateusz Feder: Festyny dankowskie. – Błażej Skaziński: Konferencja naukowa w Dankowie „Danków poprzez wieki”.

Dębno (woj. zachodniopomorskie)

DOBROWOLSKI Andrzej: O co tu chodzi? Kto za tym stoi? – Il. // *Merkuriusz Dębnowski*. – 2010, nr 4, s. 3-6.

Prowokacja w Rangsdorf. Podpalenie domu Jana Baczewskiego, mieszkańca miasta w latach 1932-1939, b. powojennego burmistrza Dębna. Listy protestacyjne wóldarzy i mieszkańców gminy Dębno.

DZWONY powrócą?: Niemcy chcą oddać zabytki / (szym). – Il. // *Kurier Szczeciński*. – 2010, nr 226, s. 19.

Dzwony z Dębna w posiadaniu kościoła w Tetlow w Niemczech.

KACZMARCZYK Adam: Zasłużony proboszcz senior. – Il. // *Merkuriusz Dębnowski*. – 2010, nr 5, s. 6-8.

Podsumowanie dokonań ks. Alojzego Słomińskiego z Dębna.

LEWANDOWSKI Łukasz: Wysiedlenie ludności niemieckiej z terenu miasta i gminy Dębno w latach 1945-1947 // *Merkuriusz Dębnowski*. – 2010, nr 6, s. 5-7.

LEWANDOWSKI Łukasz, ŁUKASIUK Lech: Dębno. Cz. 1: Dębno w latach 1945-1948. – Gorzów Wlkp.: [2010]. – Sonar, 2010. – 98 s.: il.; 23 cm.

[ŁUKASIUK Lech]: Dębno w 1945 roku w świetle dokumentów archiwalnych / (L.Ł.) // *Merkuriusz Dębnowski*. – 2010, nr 2, s. 7-13.

Początki polskiej administracji w Dębnie. Pierwsze zarządzenia burmistrza Juliusza Dzieciołowskiego.

ŁUKASIUK Lech: Nieco o historii dębnowskich dzwonów. – Il. // *Merkuriusz Dębnowski*. – 2010, nr 5, s. 4-6.

Dzwony kościelne i ratuszowe w Dębnie.

ŁUKASIUK Lech: Utworzenie Zarządu Gminy Dębno w 1945 roku // *Merkuriusz Dębnowski*. – 2010, nr 3, s. 6-9.

Ustalanie nazw polskich w mieście i gminie Dębno.

PIKULIK Jakub: Jak diabeł przegrał zakład. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 215, s. 7.

Historia, legendy, fauna, flora nadleśnictwa Różańsko (gmina Dębno).

REMBERGER Barbara: Zakończone roboty konserwatorskie zabytkowych kościołów w m. Oborzany i m. Dyszno. – Il. // *Mysłiborskie Wieści*. – 2010, nr 22, s. 11.

Zakres prac konserwatorskich, znaleziska archiwalne.

STĄSIEK Joanna: Zabytkowe dzwony wracają do Dębna. – Il. // *Merkuriusz Dębnowski*. – 2010, nr 5, s. 3-4.

Korespondencja władz Dębna z gminą Teltow w sprawie zwrotu dzwonów: ratuszowego i kościelnego.

Dobiegnew

CICHONŃ Marcin: Uratować Woldenberg od zapomnienia. – Il. // *Tylko Gorzów*. – 2010, nr 37, s. 8-9.

Konferencja w Bibliotece PWSZ w Gorzowie Wlkp.

[FEDER Mateusz]: Dziś pogrzeb jednego z ostatnich więźniów / (mef) // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 95, s. 4.

Pogrzeb Bohdana Pstrokońskiego jednego z ostatnich b. więźniów Oflagu II C Woldenberg.

NADOBNIK Jarosław: Ocena zasobów turystycznych i rekreacyjnych gminy Dobiegnew / Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Gorzowie Wielkopolskim. – Gorzów Wielkopolski: Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej, 2010. – 158 s.: il.; 24 cm.

SZAFKOWSKI Zbigniew: Dobiegnew CUP: Międzynarodowe Młodzieżowe Turnieje Piłki Nożnej im. Kazimierza Górskiego 1995–2010. – Gorzów Wielkopolski; Dobiegnew: Lubuska Rada Olimpijska; Polskie Towarzystwo Naukowe Kultury Fizycznej. Oddział, 2010. – 134 s.: il.; 21 cm.

Drezdenko

CABAJ Józef: 65-lecie powrotu Drezdenka i okolic do Macierzy // *Kwartalnik Drezdenecki*. – 2010, nr 1, s. 6-7.

CZYCZYRO Sylwia: Drezdenko było i jest mocnym ogniem „Solidarności” – 30 lat Związku. – Il. // *Gazeta Drezdenecka*. – 2010, nr 7, s. 9.

GALANT Eugeniusz: „Właśnie tu na tej ziemi młody harcerz meldował...”: rozm. z..., harcmistrzem w Drezdenku / rozm. przepr. Julia Flak, Agata Jessa. – Il. // *Gazeta Drezdenecka*. – 2010, nr 3, s. 10-11.

GRALIŃSKI Grzegorz: Naukowo o Noteci. – Il. // *Powiatowa*. – 2010, nr 10, s. 5.
Konferencja naukowa „Obszar Dolnej Noteci w historycznej Nowej Marchii” w Drezdenku.

[KORSAK Krzysztof]: W muzeum bez nudy / (kok). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 113, s. 4.

25-lecie drezdeneckiego muzeum.

LORENC Joanna: Linia kolejowa ze Starych Bielic do Skwierzyny. – Cz. 1: Historia budowy. – (Nieznane dworce modernizmu). – Il. // *Kwartalnik Drezdenecki*. – 2010, nr 1, s. 8-9.

LORENC Joanna: Linia kolejowa ze Starych Bielic do Skwierzyny. – Cz. 2: Architektura i urbanistyka. – (Nieznane dworce modernizmu). – Il. // *Kwartalnik Drezdenecki*. – 2010, nr 2, s. 14-15, 16.

LORENC Joanna: Linia kolejowa ze Starych Bielic do Skwierzyny. – Cz. 3: Aktualna sytuacja i stan dworców. – (Nieznane dworce modernizmu). – Il. // *Kwartalnik Drezdenecki*. – 2010, nr 3, s. 16-17.

MARCINKOWSKI Zygmunt: Bogusława Pupła droga za odruchem serca. – Il. // *Kwartalnik Drezdenecki*. – 2010, nr 4, s. 28-29.
Utworzenie NSZZ „Solidarność” w Drezdenku w 1981 r.

MARCINKOWSKI Zygmunt: Stare historie hotelowe. – Il. // *Kwartalnik Drezdenecki*. – 2010, nr 1, s. 20.
Hotelarstwo w Drezdenku w XIX w.

MARCINKOWSKI Zygmunt: Ulica Krakowska. – Il. // *Kwartalnik Drezdenecki*. – 2010, nr 4, s. 13.
Ulica Krakowska w Drezdenku.

OLEŚNIEWICZ Lubomir: Nasza gmina czyli o turystycznych walorach ziemi drezdeneckiej. – Cz. 1-3. – Il. // *Kwartalnik Drezdenecki*. – 2010, nr 2, s. 27; nr 3, s. 18-19; nr 4, s. 6-7, 8.

PUPEL Bogdan: Z dziejów piwa drezdeneckiego: browar przy ul. Marszałkowskiej. – Il. // *Kwartalnik Drezdenecki*. – 2010, nr 2, s. 28.

PUPEL Bogusław: Historia drezdeneckiego ratusza. – [Cz. 1-2]. – Il. // *Kwartalnik Drezdenecki*. – 2010, nr 3, s. 10; nr 4, s. 12.

PUPEL Bogusław: Z kart historii twierdzy. – Il. // *Kwartalnik Drezdenecki*. – 2010, nr 2, s. 13.
Twierdza w Drezdenku.

TALARCZYK Andrzej: Drezdenecki akcent w Czarnkowie i jego posłanie. – Il. // *Kwartalnik Drezdenecki*. – 2010, nr 2, s. 8-10.

TALARCZYK Andrzej: Listy z podróży: święto Brandenburgii jako regionalne polsko-niemieckie wydarzenie, czyli historii Królewskiej Kolei Wschodniej ciąg dalszy.... – (Wyprawy studyjne SBR NTK; cz.1). – Il. // *Kwartalnik Drezdenecki*. – 2010, nr 4, s. 25-27.

TUPIN Ryszard: Dzieje Drezdenka przedmiotem zainteresowań badawczych dwóch wybitnych polskich prawników. – Il. // *Kwartalnik Drezdenecki*. – 2010, nr 1, s. 10-11.
Profesor prawa Ryszard Szczaniecki i Alfons Parczewski autorami prac na temat historii Drezdenka.

TUPIN Ryszard: Spór o Drezdenko jedną z przyczyn Wielkiej Wojny z Zakonem Krzyżackim. – Il. // *Kwartalnik Drezdenecki*. – 2010, nr 3, s. 3-5.
Wojna z Zakonem Krzyżackim w latach 1409–1411 .

Gilów

RIMKE Anna: Po wielkim PGR w Gilowie zostały tylko stare zdjęcia. – Il. // *Głos Gorzowa*. – 2010, nr 324, s. 8.
Wieś Gilów położona w gminie Strzelce Krajeńskie.

Głusko

FEDER Mateusz: Lasy nad trzema rzekami. – (Tajemnicze i niezwykłe miejsca w naszych lasach; 33) (Tajemnice naszych lasów). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 186, s. 7.
Atrakcje historyczne (poniemieckie bunkry) oraz turystyczne (szlak kajakowy im. Jana Pawła II) w nadleśnictwie Głusko (gm. Dobiegniew).

Golenice (woj. zachodniopomorskie)

RYMAR Edward: Golenice: dzieje dawnego miasteczka nowomarchijskiego // *Przełąd Zachodniopomorski*. – R. 25 (2010), z. 3, s. 37-52.

Gorzów Wielkopolski

BARAŃSKI Dariusz: Artyści znów malują pejzaże // *Gazeta Wyborcza*. – 2010, dod. *Gorzów Wlkp.* [1 lutego 2010], s. 2.
Odsłonięcie pomników gorzowskich malarzy Ernsta Henselera i Jana Korcza.

BARAŃSKI Dariusz: Odszedł nasz brylant. – Il. // *Gazeta Wyborcza*. – 2010, dod. *Gorzów Wlkp.* [17 sierpnia 2010], s. 2.
Sylwetka zmarłej Heleny Kuźmickiej, pionierki Gorzowa.

BARAŃSKI Dariusz: Nasza herbowa powinność. – Il. // *Gazeta Wyborcza*. – 2010, dod. *Gorzów Wlkp.* [23 lipca 2010], s. 2.
Herb w budynku przy ul. Obotryckiej w Gorzowie Wlkp.

BARAŃSKI Dariusz: Pierwszy synod trzech diecezji. – Il. // *Gazeta Wyborcza*. – 2010, dod. *Gorzów Wlkp.* [22 stycznia 2010], s. 4.
Setna rocznica urodzin biskupa Wilhelma Pluty.

BARAŃSKI Dariusz: Ratusz zupełnie pusty. – Il. // *Gazeta Wyborcza*. – 2010, dod. *Gorzów Wlkp.* [9 lipca 2010], s. 3.

Budynek przy ul. Obotryckiej w Gorzowie Wlkp. – landsberski Stadthaus.

BARAŃSKI Dariusz: Szklany ogród sztuki w willi Jaehnego. – Il. // *Gazeta Wyborcza*. – 2010, dod. *Gorzów Wlkp.* [4 marca 2010], s. 2.

Architektura w Gorzowie Wlkp. – willa Jaehnego.

BARAŃSKI Dariusz: Teraz My, czyli Filary na 30-lecie. – Il. // *Gazeta Wyborcza*. – 2010, dod. *Gorzów Wlkp.* [6 października 2010], s. 4.

30-lecie Jazz Clubu pod Filarami w Gorzowie Wlkp.

BARAŃSKI Dariusz: Urodzinowe słowo na dzień św. Procesjusza i Martyniana. – Il. // *Gazeta Wyborcza*. – 2010, dod. *Gorzów Wlkp.* [2 lipca 2010], s. 3.

753. urodziny miasta Gorzowa Wlkp.

BĘTKOWSKA Andrzej: Wszystko na właściwym miejscu: rozm. z..., urszulanką / rozm. przepr. Krzysztof Król. – Il. // *Gość Niedzielny*. – 2010, nr 8, dod. *Gość Zielonogórsko-Gorzowski*, s. V.

Wspomnienie gorzowskiego biskupa Wilhelma Pluty.

BOROWY Robert: Budowa polskości Gorzowa. – Il. // *A-Zetka*. – 2010, nr 2, s. 12.

Początki gorzowskiej administracji w 1945 roku.

[JANICKA Stanisława]: Cesarzowa Rosji jadła i spała w Gorzowie / SJ. – Il. // *Teraz Gorzów*. – 2010, nr 17, s. 12.

Caryca Aleksandra Fiodorowna, córka króla Prus Fryderyka Wilhelma III, gościła w Landsbergu/Gorzowie Wlkp.

DOBROWOLSKA Małgorzata: Po 30 latach znów mamy karnawał Solidarności // *Teraz Gorzów*. – 2010, nr 34, s. 3.

30. rocznica powstania „Solidarności”.

DOBROWOLSKA Małgorzata, [SZYMAŃSKA Aleksandra]: 60 lat temu w II ogólniaku zaczęły się lekcje / OLIS. – Il. // *Teraz Gorzów*. – 2010, nr 38, s. 16.

Historia liceum na Przemysłowej w Gorzowie Wlkp.

[DWADZIEŚCIA] 20 lat gorzowskiej samorządności / pod red. Dariusza A. Rymara i Anny Zaleskiej. – Gorzów Wlkp.: Archiwum Państwowe, 2010. – 128 s.: il. kolor.; 30 cm. Zawiera: Tadeusz Jędrzejczak: Przedmowa. – Krystyna Sibińska: Przedmowa. – Edward Rymar: Samorządni gorzowianie w dawnym Landsbergu. – Jerzy Zysnarski: Od rady do rady. – Dariusz A. Rymar: Gorzowski samorząd w latach 1990–2010. – Zbigniew Żbikowski, Komisje Rady Miasta. – Zbigniew Żbikowski: Kluby radnych. – Ewa Piekarcz: Dwadzieścia lat samorządności odwzorowane w budżetach miasta Gorzów Wlkp. w latach 1990–2010. – Tadeusz Jankowski, Władysław Żelazowski: Inwestycje miejskie po roku 1990. – Prezydenci, sekretarze, skarbnicy, przewodniczący (oprac. Jerzy Zysnarski, Anna Zaleska, Dariusz A. Rymar). – Kadra kierownicza Urzędu Miasta – wykaz (oprac. Anna Zaleska). – Gorzowscy radni po roku 1990 (oprac. Anna Zaleska). – Anna Zaleska: Honorowi obywatele Gorzowa. – Anna Zaleska: Media samorządowe. – Małgorzata Pera: Gorzów. Przzystań.

[DWUDZIESTOLECIE] XX-lecie IV LO im. Tadeusza Kotarbińskiego w Gorzowie Wlkp. – [Gorzów Wlkp.: IV LO, 2010]. – 98 s.: il.; 21 cm.

FONTANNA jest na zdjęciach. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. D)*. – 2010, nr 216, s. 4.

Fontanna Pauckscha na starych fotografiach.

FRĄTCZAK Dorota: Keep swinging: monografia Jazz Clubu „Pod Filarami” w Gorzowie Wielkopolskim. – Gorzów Wlkp.: Jazz Club „Pod Filarami”, 2010. – 329, [8] s.: il.; 30 cm.

[GONTA Maria]: Mój tata był wielkim podróżnikiem / MAGMAG. – Il. // *Teraz Gorzów*. – 2010, nr 46, s. 4.

Sylwetka Alfreda Kielaka z Gorzowa, podróżnika i przewodnika zakładowego koła PTTK „Energetyk”.

GÓRNY Sebastian: 30 lat gorzowskiej „Solidarności”. – Il. // *Tylko Gorzów*. – 2010, nr 35, s. 7.

30-lecie NSZZ „Solidarność” w Gorzowie Wlkp.

GREULING Christa: Lapidarium in Gorzów Wlkp. – Landsberg a.d.Warthe. – (Aus unserer Arbeit). – Il. kolor. // *Heimatblatt*. – 2010, H. 40, s. 4-6.

Plan, spis nagrobków, budowa i poświęcenie lapidarium w Gorzowie Wlkp.

KARNAWAŁ „Solidarności” w Gorzowie Wielkopolskim: 1980–1981 / [Marta Marcinkiewicz (teksty, scenariusz), Jarosław Palicki (wybór zdjęć)]. – [Szczecin]: [Instytut Pamięci Narodowej], [2010]. – 22 s.: il.; 24 cm.

KLIM Maria: Łupowo w gminie Bogdaniec. – Il. // *Lubuskie Aktualności Rolnicze*. – 2010, nr 6, s. 34.

Historia wsi Łupowo.

KNORN Dietrich: Verfolgte Richter des Landsgerichts Landsberg/Warthe. – (Aus der Geschichte unserer Heimat). – Il. // *Heimatblatt*. – 2010, H.40, s. 20-21.

Kilka faktów z dziejów landsberskich Żydów w latach 1933–1945.

KOZIEŁ Magdalena: Patronuje im św. Weronika Giuliani: parafia NMP Królowej Polski w Gorzowie Wielkopolskim. – (Panorama parafii). – Il. // *Gość Niedzielny*. – 2010, nr 41, dod. *Gość Zielonogórsko-Gorzowski*, s. VIII.

KRÓL Krzysztof: Róże, przyjaciele i adopcja: parafia pw. Trójcy Świętej w Gorzowie Wielkopolskim. – (Panorama parafii). – Il. // *Gość Niedzielny*. – 2010, nr 46, dod. *Gość Zielonogórsko-Gorzowski*, s. VIII.

LEHMANN Matthias: Landsberger Maler: Carl Schulin. – (Aus der Geschichte unserer Heimat). – Il. // *Heimatblatt*. – 2010, H. 40, s. 27-28.

Biografia landsberskiego malarza Carla Schulina (1800-?).

LEHMANN Matthias: Papiermühle am Landsberger Stadtrand. – (Aus der Geschichte unserer Heimat) // *Heimatblatt*. – 2010, H. 40, s. 22-23.

Historia papierni w Landsbergu w XVIII-XX wieku.

LEHMANN Matthias, RUSCH Harry: Landsberger Fotografen-Lexikon. – (Aus der Geschichte unserer Heimat) // *Heimatblatt*. – 2010, H. 40, s. 25-26.

Historia fotografii w Landsbergu do 1945 r.

LESNER Witold: Biały kościółek: parafia pw. św. Antoniego Padewskiego i św. Stanisława Kostki w Gorzowie Wielkopolskim. – (Panorama parafii). – Il. // *Gość Niedzielny*. – 2010, nr 38, dod. *Gość Zielonogórsko-Gorzowski*, s. VIII.

MARCINKIEWICZ Marta: Nieudana reforma Stowarzyszenia PAX i próby utworzenia Konfederacji Polski Niepodległej w Gorzowie Wielkopolskim. – (Materiały) // *Dzieje Najnowsze*. – 2010, nr 1, s. 167-194.

Zawiera tekst 14 dokumentów źródłowych pochodzących z zasobu Archiwum IPN w Szczecinie i Warszawie.

MY ze szkoły na Zawarciu: 60 lat II Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Skłodowskiej-Curie w Gorzowie Wlkp. / pomysł i oprac. Alicja Wyszyńska; współudział Agnieszka Regulska, Marzanna Krysiak; zdj. uczniowie i nauczyciele szkoły. – Gorzów Wielkopolski: SONAR Sp. z o.o., 2010. – 368, [16] s., il., err.; 1 CD [zdjęcia].

NIECIECKI Tomasz: Ludziom szkoda tego pięknego zabytku. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. D)*. – 2010, nr 134, s. 5.

Historia i przyszłość zabytkowego Czerwonego Spichlerza w Gorzowie.

NEININGER Falko, SIKORSKI Juliusz: Landsberg an der Warthe: zwei Namen – eine Geschichte = Gorzów Wielkopolski: jedno miasto – wspólna historia / [tł. na jęz. niem. Falko Neininger et al.; tł. na jęz. pol. Stanisława Janicka et al.]; Archiwum Państwowe w Gorzowie Wielkopolskim, Brandenburgskie Główne Archiwum Krajowe w Poczdamie. – Gorzów Wielkopolski: Archiwum Państwowe; Poczdam: Brandenburgskie Główne Archiwum Krajowe, 2010. – 263 s.: il. (w tym kolor.); 24 cm.

[OCHWAT Renata]: Miasto w czasach kryzysu / ROCH. – Il. // *Teraz Gorzów*. – 2010, nr 16, s. 12.

Sytuacja gospodarcza Landsbergu w 1918 r.

[OCHWAT Renata]: Odszedł od nas na zawsze profesor Leszek Narusiewicz / (roch). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. D)*. – 2010, nr 136, s. 4.

Sylwetka śp. Leszka Narusiewicza – gorzowskiego polonisty, radnego kilku kadencji.

[OCHWAT Renata]: Poznajcie rodziny z gorzowskich willi / ROCH. – Il. // *Teraz Gorzów*. – 2010, nr 20, s. 11.

Dzieje rodzin Schroederów, Lehmannów i Jaehnów.

[OCHWAT Renata]: Zawarcie już w rejestrze / (roch) // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 203, s. 7.

Lewobrzeżna część gorzowskiego Zawarcia wpisana do rejestru zabytków.

80 LAT kamienicy / [red. Zbigniew Sejwa]. – Gorzów Wlkp.: Klub Myśli Twórczej „Lamus”, 2010. – 39, [1] s.: il.; 21 cm.

Zawiera: Robert Piotrowski: Historie w kamienicy Lamus – ostatnie 80 lat, a może nieco więcej, może trochę dalej. – Dariusz A. Rymar: Z lamusa historii. – Krystyna Kamińska: Lamus – historia klubu.

PAUCKSCH Wolfhart: „Unser Maleronkel”: Professor Ernst Hermann Walther: Landsberger Maler-Lexikon. – (Aus der Geschichte unserer Heimat). – Il. kolor. // *Heimatblatt*. – 2010, H. 40, s. 19-20.

Ernst Hermann Walther (1858-1945) – malarz z Landsbergu.

[PIKULIK Jakub]: Dziennikarze obywatelscy tropią historię miasta / (pik). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. D)*. – 2010, nr 226, s. 4.

Architektoniczne ciekawostki Gorzowa.

PIOTROWSKI Robert: Czarownik zimową porą. – Il. // *Gorzowskie Wiadomości Samorządowe*. – 2010, nr 1, s. 16.

Historia Landsbergu i Gorzowa.

PIOTROWSKI Robert: Dobry menedżer lekiem na zło, rozm. z... / rozm. przepr. Dariusz Barański. – Il. // *Gazeta Wyborcza*. – 2010, dod. *Gorzów Wlkp.* [7 października 2010], s. 2

Głos w dyskusji na temat centrum miasta Gorzowa Wlkp.

PIOTROWSKI Robert: Ernst Henseler: Wepritz – Berlin – Wieprzyce – Gorzów: 1852-1940. – Gorzów Wielkopolski: Społeczny Komitet Budowy Pomników Jana Korcza i Ernsta Henselera – Jerzy Synowiec, Arkadiusz Grzechociński, Leszek Rybka, Sławomir Jach, Wawrzyniec Zieliński, Robert Piotrowski: Miejskie Centrum Kultury, 2010. – 32 s.: il. (gł. kolor.); 30 cm.

PIOTROWSKI Robert: Letzte Pfarrer der evangelischen Gemeinde von St. Marien. – (Aus der Geschichte unserer Heimat). – Il. // *Heimatblatt*. – 2010, H. 40, s. 21-22. Georg Wegener (1892-1954) – ostatni proboszcz parafii ewangelickiej St. Marien (katedra) w Landsbergu.

PIOTROWSKI Robert: „Niemiecki pokost” Landsbergu, czyli Gorzów w 1945 roku. – Il. // *Gorzowskie Wiadomości Samorządowe*. – 2010, nr 3, s. 16.

65. rocznica ustanowienia polskiej administracji Gorzowa.

PIOTROWSKI Robert: Od feniga do złotówki, czyli dzieje gorzowskich pieniędzy. – Il. // *Teraz Gorzów*. – 2010, nr 27, s. 8.

PIOTROWSKI Robert: Róże zamiast zegarów. – Il. // *Gorzowskie Wiadomości Samorządowe*. – 2010, nr 4, s. 16.

Landsberskie Stare Miasto

PIOTROWSKI Robert: Szacowne ruiny. – Il. // *Gorzowskie Wiadomości Samorządowe*. – 2010, nr 5, s. 16.

Historia ruin przy ulicy Walczaka w Gorzowie Wlkp.

PIOTROWSKI Robert: Zapomniany testament biskupa Wilhelma Pluty. – Il. // *Gorzowskie Wiadomości Samorządowe*. – 2010, nr 2, s. 16.

Historia znajomości bpa W. Pluty z Hansem Beske – przywódcą kościoła protestanckiego, rzecznikiem polsko- niemieckiego pojednania.

RAWA Mirosław: Ratusz na obu brzegach Warty. – Il. // *Gazeta Wyborcza*. – 2010, dod. *Gorzów Wlkp.* [21 lipca 2010], s. 3.

Ratusz przy ul. Obotryckiej w Gorzowie Wlkp.

RODZINNE miasto Viktora Klemperera / SJ, JS. – Il. // *Teraz Gorzów*. – 2010, nr 21, s. 11.

Landsberski pisarz i dziennikarz.

RÓWNO 105 lat temu spłonął drewniany most na Warcie / SJ. – Il. // *Teraz Gorzów*. – 2010, nr 26, s. 11.

RUDOMINA Władysław: Przed laty budowaliśmy dawny stadion Stali: rozm. z..., kierownikiem budowy stadionu Stali Gorzów / rozm. przepr. Tomasz Rusek. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. D)*. – 2010, nr 211, s. 4.

Historia budowy stadionu przy ul. Śląskiej w Gorzowie.

RUSEK Tomasz: Tak miasto żyło po wojnie. – Il. // *Głos Gorzowa*. – 2010, nr 332, s. 8.

Stare fotografie Gorzowa Wlkp..

RYMAR Dariusz A.: Bili na rozgrzewkę. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. D)*. – 2010, nr 289, s. 11.

Stan wojenny w Gorzowie – pacyfikacja strajku w Zakładach Mechanicznych Ursus.

RYMAR Dariusz: Czy zmienić nazwę miasta? – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. D)*. – 2010, nr 52, s. 4d.

Debata nad usunięciem przymiotnika „wielkopolski” z nazwy miasta.

RYMAR A. Dariusz: Grudniowa noc w gorzowskich fabrykach. – Il. // *Gazeta Wyborcza*. – 2010, dod. *Gorzów Wlkp.* [5 listopada 2010], s. 4-5.

Historia strajku w Zakładach Mechanicznych w Gorzowie Wlkp. 16. grudnia 1980 r.

RYMAR Dariusz A.: Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Solidarność w Regionie Gorzów Wielkopolski w latach 1980-1982. – Gorzów Wlkp.: Region Gorzów Wielkopolski NSZZ „Solidarność”, 2010. – 660 s.: fot.; 25 cm.

RYMAR A. Dariusz: Pisząc historię PRL-u, nie można pomijać dokumentów bezpieki: rozm. z... / rozm. przepr. Paweł Krysiak. – Il. // *Gazeta Wyborcza*. – 2010, dod. *Gorzów Wlkp.* [5 listopada 2010], s. 5.

Rozmowa z autorem monografii gorzowskiej „Solidarność”.

SPACER po Gorzowie. – [Bydgoszcz]: Wydawnictwo Unitex, [2010]. – 47, [1] s.: il. kolor.; 21 cm.

[STO JEDEN] 101 lat tradycji farmacji weterynaryjnej w Gorzowie Wlkp. 1908-2009: Vétoquinol Biowet Sp. z o.o. / red. Robert Piotrowski; w oprac. Roberta Piotrowskiego [et al.]; [tł. Maciej Stachowiak [et al.]. – Wyd. 2 uzup. – Gorzów Wlkp.: Vétoquinol Biowet Gorzów, 2010. – 115, [1] s.: il. (gł. kolor.); 17 x 24 cm.

SUCHOGÓRSKI Wiesław: Jak wyrwaliśmy komunie AWF: rozm. z... przewodniczącym NZS AWF Gorzów / rozm. przepr. Paweł Krysiak. – Il. // *Gazeta Wyborcza*. – 2010, dod. *Gorzów Wlkp.* [29-30 maja 2010], s. 6.

SYNOWIEC Jerzy: Gorzowskie pomniki. – [Cz. 1-2]. – Il. // *A-Zetka*. – 2010, nr 5, s. 4; nr 6, s. 4.

SYNOWIEC Jerzy: „Mury niech runą...”. – Il. // *A-Zetka*. – 2010, nr 7, s. 5.
Zaniebane fragmenty miasta Gorzowa Wlkp.

[SZEŚĆDZIESIĄT PIĘĆ] 65-lat Zespołu Szkół Mechanicznych w Gorzowie Wlkp. / [praca napisana pod kierunkiem Janiny Grzecznowskiej; zespół red. Zenona Bebło et al.]. – [Gorzów Wielkopolski]: [Sonar], [2010]. – [66] s.: il.; 21 cm.

SZYMAŃSKA Aleksandra: W czapce od Zacharka! – Il. // *Głos Gorzowa*. – 2010, nr 336, s. 1.

Wspomnienia Edmunda Papciaka z Gorzowa Wlkp. o Pawle Zacharku – przewoźniku po Warcie.

[TRZYDZIEŚCI] 30 lat Galerii BWA w Gorzowie 1980–2010 / [red. Gustaw Nawrocki, Dobromira Puczyłowska; Marian Łazarski et al.]. – Gorzów Wielkopolski: Miejski Ośrodek Sztuki, 2010. – 60 s.: il. kolor.; 23 cm.

WARTO było: Niezależne Zrzeszenie Studentów, Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu, filia w Gorzowie Wielkopolskim: wspomnienia uczestników / pod red. Anny Marczyk i Dariusza A. Rymara. – Gorzów Wielkopolski: Towarzystwo Przyjaciół Archiwum i Pamiątek Przeszłości, 2010. – 156 s.: il.; 24 cm.

WIECZOREK Marian: Edward Głogoza (1933–2009). – Il. // *Powiatowa*. – 2010, nr 10, s. 8.

Sylwetka inż. budownictwa lądowego i dyrektora naczelnego Gorzowskiego Przedsiębiorstwa Budownictwa Przemysłowego.

Z PAMIĘTNIKA lekarza Napoleona Bonapartego / SJ. – Il. // *Teraz Gorzów*. – 2010, nr 30, s. 11.

Wspomnienia lekarza Napoleona o pobycie w Landsbergu w 1807 r.

ZALESKA Anna: Filary z trzydziestką. – Il. // *Gorzowskie Wiadomości Samorządowe*. – 2010, nr 12, s. 13.

30-lecie obchodów Jazz Club „Pod Filarami” w Gorzowie Wlkp.

ZALESKA Anna: Wspomnienia o Gorzowie. – Il. // *Gorzowskie Wiadomości Samorządowe*. – 2010, nr 1, s. 9.

Wspomnienia Wacława Serafinowskiego o swojej pracy w Urzędzie Miasta w latach 1945–1946.

[ZYSNARSKI Jerzy]: Gorzów nie jeden raz był pod wodą / JZ. – Il. // *Teraz Gorzów*. – 2010, nr 22, s. 11.

Historia powodzi w Gorzowie Wlkp.

[ZYSNARSKI Jerzy]: Kiedyś też były zimy / JZ. – Il. // *Teraz Gorzów*. – 2010, nr 8, s. 12.

Zimowe zdjęcia Gorzowa Wlkp. z końca lat 50.

[ZYSNARSKI Jerzy]: Na zawsze odszedł od nas Jan Kaczor ostatni z pierwszych pionierów miasta / (zys). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. D)*. – 2010, nr 242, s. 4.

ZYSNARSKI Jerzy: Po zimie mamy odwilż i rzeka robi się groźna. – Il. // *Głos Gorzowa*. – 2010, nr 330, s. 8.

Historia powodzi w Gorzowie Wlkp.

[ZYSNARSKI Jerzy]: Polka i Niemka, które połączyło nasze miasto / JZ. – Il. // *Teraz Gorzów*. – 2010, nr 29, s. 11.

Historia Heleny Jurgielewicz i Ruth Eber-Pallaske kobiet, które zostały pierwszymi w historii weterynarzami i pracowały w Gorzowie Wlkp.

W KATEDRALNEJ wieży mieszkał kiedyś dzwonnik / SJ. – Il. // *Teraz Gorzów*. – 2010, nr 31, s. 12.

Wieża katedralna w Gorzowie Wlkp.

ŻURAWIECKI Bronisław: Solidarność – tak rodziła się wolność: rozm. z..., gorzowską legendą „Solidarności” / rozm. przepr. Tomasz Rusek. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 203, s. 2-3.

ŻURAWSKI Miłosz: 45 lat minęło... jak jeden dzień. – Il. // *Tylko Gorzów*. – 2010, nr 39, s. 9.

Historia Dyskusyjnego Klubu Filmowego Megaron w Gorzowie Wlkp.

ŻYTKOWSKI Stanisław: Stanisław Żytkowski – gorzowianin: rozm. z..., działaczem solidarnościowym, senatorem I kadencji i honorowym obywatelem miasta Gorzowa / rozm. przepr. Sebastian Górny. – Il. // *Tylko Gorzów*. – 2010, nr 35, s. 6 .

Janczewo

ŚLASKA-SZYMKOWIAK Iwona: Moja wieś Janczewo. – Il. // *Lubuskie Aktualności Rolnicze*. – 2010, nr 8, s. 35.

Historia wsi Janczewo koło Gorzowa Wlkp.

Kęszycza Leśna

BROŻEK Dariusz: Leśna baza nad Dźdźownicą. – (Tajemnicze i niezwykle miejsca w naszych lasach; 53) (Tajemnice naszych lasów). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 210, s. 7.

Historia budowy niemieckiej bazy wojskowej oraz fortyfikacji w Kęszyczy Leśnej koło Międzyrzecza.

KRAJNIAK Jan: Miejscowości letniskowe na ziemi międzyrzeckiej: Kęszycza Leśna. – Il. // *Powiatowa*. – 2010, nr 9, s. 24-25.

Historia i walory turystyczne Kęszyczy Leśnej.

Kłodawa

KŁODAWA – przyjazna gmina: 10-lecie współpracy gmin Kłodawa i Seelow-Land. – Szczecin: PPH „Zapol” Dmochowski Sobczyk, [2010]. – 60 s.: il. kolor.; 21 cm. + Kłodawa – eine freundliche Gemeinde: 16 s.; 21 cm.

OCHWAT Renata: Tu dzielny leśnik oddał życie. – (Tajemnicze i niezwykle miejsca w naszych lasach; 37) (Tajemnice naszych lasów). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 191, s. 7.

Legendy i regionalne historie związane z lasami nadleśnictwa Kłodawa.

ZDROWOWICZ-KULIK Ewa: Jubileusz 45-lecia Koła Łowieckiego „Knieja – Lubociesz” ze sztandarem, obeliskiem i Gminą Kłodawa. – Il. // *Kłodawskie Wieści*. – 2010, nr 27, s. 29-30.

Kostrzyn

BIELECKA Beata: Opisał ciekawą historię. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. D)*. – 2010, nr 267, s. 6.

Biogram porucznika Hansa Hermanna von Katte w publikacji kostrzyńskiego regionalisty Józefa Piątkowskiego.

BIELECKA Beata: Odkurzył kawałek historii. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. D)*. – 2010, nr 211, s. 6.

Biografia Jana z Kostrzyna – nowe fakty z życia margrabiego w ocenie regionalisty Józefa Piątkowskiego.

KŁAPTOCZ Alicja U. M.: Kostrzyńskie klimaty: jak feniks z popiołów. – Kostrzyn nad Odrą: Urząd Miasta: Miejska Biblioteka Publiczna, 2010. – 168 s.: il.; 21 cm.

MIASTO i twierdza Kostrzyn nad Odrą: 1750-1850: wybór źródeł ikonograficznych / [tekst i przekł. Marcin Wichrowski; Muzeum Twierdzy Kostrzyn]. – Kostrzyn nad Odrą: Muzeum Twierdzy Kostrzyn, [2010]. – Teka ([20] s., 10 k. tabl.); 39 cm.

PIĄTKOWSKI Józef: Reformator i budowniczy margrabia Jan z Kostrzyna: kronika życia: daty, liczby, fakty. – Kostrzyn nad Odrą: Miejska Biblioteka Publiczna, 2010. – 273 s.: il.; 21 cm.

THEISSEN Andrea: Museen in der Festung: Festung als Museum. – (Festungen und frühe Schlacht) // *Museumsblätter*. – Nr 16 (2010), s. 24-27.

Problem adaptacji obiektów twierdzy Kostrzyn na cele muzealne.

Kursko

KRAJNIAK Jan: Miejscowości letniskowe na ziemi międzyrzeckiej. – Il. // *Powiatowa*. – 2010, nr 1, s. 20-21.

Historia i walory turystyczne wsi Kursko.

Kuźnik

KRAJNIAK Jan: Miejscowości letniskowe na ziemi międzyrzeckiej. – Il. // *Powiatowa*. – 2010, nr 7, s. 24-25.

Skoki i Kuźnik, wsie położone na południowy wschód od Międzyrzecza – historia i turystyka.

Lubniewice

CIEŚLA Stefan: Przemineęło ze starym kinem. – Il. // *Głos Gorzowa*. – 2010, nr 326, s. 9.
Wspomnienia Marii Zaleskiej, kierowniczkini kina „Wczasowicz” w Lubniewicach w latach 1977–1989.

KOZŁOWSKI Paweł: Zakochał się w tych lasach. – (Tajemnicze i niezwykle miejsca w naszych lasach; 38) (Tajemnice naszych lasów). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 192, s. 7.

Pobyt Włodzimierza Korsaka w lubniewickich lasach.

Lutol Mokry

CHMIELEWSKI Andrzej: 1945 Przełamanie Trzcielskiego Rygla w rejonie Lutola Mokrego. – Il. // *Kurier Międzyrzecki*. – 2010, nr 3, s. 27.

Walki w 1945 roku w Lutolu Mokrym.

Mieszkowice (woj. zachodniopomorskie)

PIKULIK Jakub: Tu ziemia nasiąkała krwią. – (Tajemnicze i niezwykle miejsca w naszych lasach; 39) (Tajemnice naszych lasów). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 193, s. 7

Atrakcje przyrodnicze oraz historyczne (związane z forsowaniem Odry w 1945 roku) w nadleśnictwie Mieszkowice.

Międzychód (woj. wielkopolskie)

BROŻEK Dariusz: Te płyty to nasze dzieje. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 212, s. 3.

Plany budowy lapidarium na terenie byłego cmentarza żydowskiego w Międzychodzie.

BROŻEK Dariusz: Ważny akt wrócił do miasta. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 188, s. 3.

List pastora z 1674 roku kolejnym nabytkiem Muzeum Ziemi Międzychodzkiej.

Międzyrzecz

ADAMSKI Piotr: Nie ma mostu, będzie nowy most. – Il. // *Kurier Międzyrzecki*. – 2010, nr 6, s. 5, 15.

Historia mostu nad Obrą w Policku.

BROŻEK Dariusz: Będzie kolejna atrakcja dla miłośników bunkrów. – Il. // *Głos Gorzowa*. – 2010, nr 368, s. 9.

Odkopanie skrzydła głównego wjazdu do obiektu MRU koło wsi Wysoka.

BROŻEK Dariusz: Fara odkryła tajemnicę. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 236, s. 3.

Renowacja prezbiterium międzyrzeckiego kościoła pw. św. Jana Chrzciciela.

BROŻEK Dariusz: Forteca odsłoniła zagadkę, która wiąże się z piwem. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 218, s. 3.

Renowacja międzyrzeckiego zamku.

BROŻEK Dariusz: Lasy przypominają fortecę. – (Tajemnicze i niezwykle miejsca w naszych lasach; 16) (Tajemnice naszych lasów). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 166, s. 7.

Atrakcje historyczne (XX-wieczne umocnienia, bunkry) oraz turystyczne nadleśnictwa Międzyrzecz.

[BROŻEK Dariusz]: Makieta miasta sprzed lat / (dab). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 248, s. 3.

Makieta Międzyrzecza z 1920 roku nowym nabytkiem muzeum regionalnego.

BROŻEK Dariusz: Mamy sensacyjne odkrycie: maskaron z ludzką twarzą. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 14, s. 7e.

Architektoniczne ozdoby kościoła pw. św. Jana Chrzciciela w Międzyrzeczu.

BROŻEK Dariusz: Pan Henryk robił pierwsze powojenne zdjęcia miasta. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 173, s. 3.

Historia Henryka Wajnerta, pierwszego powojennego kronikarza Międzyrzecza.

BROŻEK Dariusz: Splendory dla muzealnika. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 186, s. 3.

Sylwetka Alfa Kowalskiego, twórcy międzyrzeckiego muzeum.

BROŻEK Dariusz: Te freski to unikat! – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 291, s. 3

Konserwacja renesansowych polichromii w kościele pw. św. Jana Chrzciciela w Międzyrzeczu.

BROŻEK Dariusz: Ten ostatni z „Marii”. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. D)*. – 2010, nr 183, s. 11.

Wspomnienia Waclawa Bujanowskiego, żołnierza „Marii” – oddziału Polskiego Związku Wojskowego walczącego z UB i administracją sowiecką w powiecie międzyrzeckim.

BROŻEK Dariusz, CHMIELEWSKI Andrzej: Międzyrzecz na dawnych pocztówkach. Cz. 1. – Międzyrzecz: Wydawnictwo Literat Andrzej Chmielewski, 2010. – 63 s.; 15 x 21 cm.

CHAMIENIA Wiesława: ZNP w Międzyrzeczu // *Powiatowa*. – 2010, nr 11, s. 17.
Historia powstania ZNP w Międzyrzeczu.

CYRANIAK Stefan: Pierwsze międzyrzeckie sztandary po II wojnie światowej. – (Z przeszłości Międzyrzecza). – Il. // *Kurier Międzyrzecki*. – 2010, nr 2, s. 4.

DZIEJE zapomnianego sztandaru piekarzy z Międzyrzecza / oprac. Stefan Cyraniak. – (Z przeszłości Międzyrzecza). – Il. // *Kurier Międzyrzecki*. – 2010, nr 1, s. 4.

FRYDRYCHOWSKA-SUŁECKA Katarzyna: Dr Józef Frydrychowski (1892-1979). – Il. // *Powiatowa*. – 2010, nr 6 [sierpień], s. 9.

Sylwetka nauczyciela i dyrektora w szkołach średnich i zakładach kształcenia nauczycieli w Międzyrzeczu.

GONTA Maria: Takie krzyże to już rzadkość. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 252, s. 7.

Historyczne karawaki (krzyże choleryczne strzegące przed epidemią) w okolicach Międzyrzecza.

GRANOS D[orota]: Historia bez uprzedzeń. – Il. // *Powiatowa*. – 2010, nr 9, s. 14-15.
Wizyta Leonharda i Diany von Kalckreuth, ostatnich właścicieli majątku w Gorzycy.

KAPŁAN na wzór Serca Chrystusowego: wspomnienia o księdzu infułacie Henryku Guzowskim / red. M. Jerzynek, M. Walczak. – Międzyrzecz, 2010. – 141 s.

KRAJNIAK Jan: Miejscowości letniskowe na ziemi międzyrzeczej. – Il. // *Powiatowa*. – 2010, nr 1, s. 20-21.

Wieś Kursko położona na zachód od Międzyrzecza.

KRAJNIAK Jan: Miejscowości letniskowe na ziemi międzyrzeczej. – Il. // *Powiatowa*. – 2010, nr 6 [sierpień], s. 24-25.

Historia wsi Wysoka, położonej na półwyspie Jeziora Paklicko Małe.

KRAJNIAK Jan: Miejscowości letniskowe na ziemi międzyrzeczej: Głębokie. – Il. // *Powiatowa*. – 2010, nr 10, s. 24-25.

LEŚNY Franciszek: Silna – wieś z przeszłością historyczną / na podstawie wspomnień... [oprac.] Stefan Cyraniak. – (Z przeszłości Międzyrzecza). – Il. // *Kurier Międzyrzeczki*. – 2010, nr 3, s. 4.

MICHALAK Robert: Operacja E64. – Il. // *Odkrywca*. – 2010, nr 12, s. 38-39.
Odkopanie głównego wjazdu do podziemi odcinka centralnego MRU.

MICHALAK Robert: Podziemna kolej zaopatrzeniowa MRU. – Il. // *Odkrywca*. – 2009, nr 3, s. 60-63.

MROZEK Przemysław: Sukiennictwo w Międzyrzeczu. – Il. // *Powiatowa*. – 2010, nr 9, s. 20.

MROZEK Przemysław: Z historii Międzyrzecza: Johann Jacob Volmer (1753-1836) // *Powiatowa*. – 2010, nr 10, s. 10.

Sylwetka Johanna Jacoba Volmera – kupca, przedsiębiorcy i filantropa z Międzyrzecza.

ONI odbudowali tu Polskę: wspomnienia pionierów ziemi międzyrzeczej / [oprac.] Andrzej Chmielewski. – Międzyrzecz: Wydawnictwo Literat Andrzej Chmielewski: na zlec. Gminy Międzyrzecz, 2010. – 68 s.: il.; 21 cm.

PACZKOWSKI Grzegorz: Początki fortyfikacji na ziemi międzyrzeckiej. – Il. // *Powiatowa*. – 2010, nr 9, s. 32.

System obronny Bramy Lubuskiej – X wiek.

PATORSKI Ryszard: Jak powstał powiat. – [Cz. 1]. – Il. // *Powiatowa*. – 2010, nr 2, s. 6.

Powiat międzyrzecki w latach 1791–1793.

PATORSKI Ryszard: Powiat międzyrzecki (1793–1945). – [Cz. 2]. – Il. // *Powiatowa*. – 2010, nr 3, s. 8.

Historia i zmiany administracyjne powiatu międzyrzeckiego.

PATORSKI Ryszard: Powiat międzyrzecki (1945–2010). – [Cz. 3]. – Il. // *Powiatowa*. – 2010, nr 4, s. 18.

RAŃSKO. – (Sołectwa; cz. 8). – Il. // *Więści Gminne z Pszczewa i Okolic*. – 2009, nr 9, s. 2.

Historia wsi Rańsko koło Pszczewa.

RZECZYCKI Tomasz: Skrzynie z Kaliningradu w Pętli Nietoperskiej MRU? – Il. // *Odkrywca*. – 2010, nr 8, s. 24-25.

Sprawa skrzyń z Kaliningradu sprowadzonych do MRU przez niemieckich żołnierzy pod koniec drugiej wojny światowej.

SADOWSKI Jerzy: Forteczna Wiosna na MRU 2010. – Il. // *Odkrywca*. – 2010, nr 6, s. 42-43.

SADOWSKI Jerzy: Fortyfikacje MRU w pigułce / [tł. Anna Mateja, Sebastian Rosenbaum]. – Tarnowskie Góry: PPUH Drukpol; Gliwice: Infort, 2010. – 47 s.: il. kolor.; 29 cm.

SADOWSKI Jerzy: Kopuła 20P7 – symbol fortyfikacji MRU. – Il. // *Odkrywca*. – 2010, nr 10, s. 64-66.

[SADOWSKI Jerzy]: Międzyrzecz: tradycja i nowoczesność / [tł. Anna Mateja (ang.), Sebastian Rosenbaum (niem.); fot. Marcin Dudek [et al.]. – Gliwice; Tarnowskie Góry: Infor, 2010. – 80 s.: il. kolor.; 29 cm.

SADOWSKI Jerzy: Nordwerk „Pętli Boruszyńskiej” – kolejna odsłona. – Il. // *Odkrywca*. – 2010, nr 4, s. 44-45.

SADOWSKI Jerzy: Tory do niewzniesionych pancerników. – Il. // *Odkrywca*. – 2010, nr 2, s. 62-65.

System podziemnej kolei Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego.

STOPYRA Izabela: Kapitan Waclawa. – Il. // *Powiatowa*. – 2010, nr 9, s. 6-7.

Sylwetka mieszkanki Międzyrzecza Waclawy Brukszty i jej droga z Syberii do polskiego wojska.

STOPYRA Izabela: O nich nie można zapomnieć: kapitan Waclawa. – Il. // *Powiatowa*. – 2010, nr 6 [sierpień], s. 13.

Sylwetka Waclawy Brukszy z Międzyrzecza, zasłużonej kombatantki odznaczonej Krzyżem Sybiraka.

WOŁKOWSKI Piotr: Klaster wokół budynków MRU. – Il. // *Gazeta Wyborcza*. – 2010, dod. *Gorzów Wlkp.* [9 czerwca 2010], s. 2.

Turystyka w Lubuskiem.

WSPOMNIENIA z czasów pionierskich Międzyrzecza, lata 1945–46 / oprac. Stefan Cyraniak. – (Z przeszłości Międzyrzecza). – Il. // *Kurier Międzyrzecki*. – 2010, nr 4, s. 4.

ZA kratami bezpieki: organizacje konspiracyjne działające na ziemi międzyrzeckiej w latach 1945–1955 / oprac. Stefan Cyraniak; zdjęcia Stefan Cyraniak [et al.]. – Międzyrzec; Szczecin: Print Group, 2010. – 105 s.: il., err.; 24 cm.

ZABOROWSKA Stanisława: Powojenne losy repatrianta zza Bugu: z pisemnych wspomnień... / [oprac.]. Stefan Cyraniak. – (Z przeszłości Międzyrzecza). – Il. // *Kurier Międzyrzecki*. – 2010, nr 6, s. 4.

ZIEMIA Międzyrzecka w przeszłości. T. 8 / red. Bogusław Mykietów, Marcei Tureczek; [tł. Adriana Topczewska]. – Międzyrzec; Arcanum Katarzyna Sanocka-Tureczek, 2010. – 140 s.: il.; 30 cm.

Zawiera: **Artykuły**: Agnieszka Indycka: Wczesnośredniowieczna ceramika ze Starego Dworu. Przyczynek do początków wsi. – Maksymilian Frąckowiak: Skarb monet z XVI wieku z Górzycy, pow. międzyrzecki. – Jakub Adamski: Późnogotycka architektura kościoła farnego św. Jana Chrzciciela w Międzyrzeczu – próba nowej analizy. – Ryszard Patorski: Polichromie w kościele pw. św. Jana Chrzciciela ufundowane przez starostę międzyrzeckiego Wawrzyńca Myszkowskiego. – Katarzyna Kornak: Dokumenty księdza Jana Myślęckiego (1603-1619). Próba opracowania materiału archiwalnego. – Bogusław Tomaszewski: Przebieg i oznaczenie niemiecko-polskiej granicy państwowej w latach 1920–1939 na odcinku powiatu Meseritz. – Grzegorz Urbanek: Niemiecka stacja radiolokacyjna „Tirstein” pod Trzciellem. – Andrzej Chmielewski: Koniec niemieckiego Międzyrzecza – wspomnienia ostatniego autochtona. – Ryszard Patorski: O historii portretów trumiennych z muzeum w Międzyrzeczu. – Wolfgang D. Brylla: Międzyrzec na trasie Wyścigu Pokoju oraz Tour de Pologne. Stów kilka o historii międzyrzeckiego kolarstwa. – Daniel Koteluk: Rok 1956 na wsi międzyrzeckiej. – Stanisław Matusiak: Bezrobocie w Trzcielu w latach 1996–2004. **Komunikaty, polemiki, recenzje**: Stefan Cyganiak: Kronika dziejów Międzyrzecza i okolic. Od wczesnego średniowiecza do roku 1945, część I, Międzyrzec 2009 (Tomasz Nodzyński). – Międzyrzeckie szpitale – kilka spostrzeżeń na marginesie pracy Waldemara Dramowicza (Marcei Tureczek).

Moryń (woj. zachodniopomorskie)

RZEP CZAK Remigiusz: Tropem lodowca: bije gdzie jego zabytki. – (Serce miasta). – Il. // *Kurier Szczeciński*. – 2010, nr 2, s. 12.

Atrakcje turystyczne Morynia.

Myślibórz (woj. zachodniopomorskie)

BRYL Bożena: Odkrywa tajemnicę iglicy. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. D)*. – 2010, nr 239, s. 7.

Remont wieży kolegiaty w Myśliborzu.

KONKEL Henryk Andrzej: Przeszłość i teraźniejszość miejscowości Mączlino. – Il. // *Myśliborskie Wieści*. – 2010, nr 22, s. 13.

Historia osady.

PIWOWARCZYK Henryk: Bogate tradycje Myśliborza w jego herbie. – Il. // *Myśliborskie Wieści*. – 2010, nr 3, s. 3.

PRYMAKOWSKA-PALUCH Maria: Nie było łatwo. – Il. // *Myśliborskie Wieści*. – 2010, nr 20, s. 6-7.

Remont zabytkowej wieży myśliborskiej kolegiaty.

Oksza

[KOMOROWSKA Teresa]: Jak uratować kościółek w Okszy? / Tk. – Il. // *Wiadomości Witnickie*. – 2010, nr 2, s. 13.

Kościół z roku 1863 o konstrukcji ryglowej w Okszy.

Paradyż

GRABOWSKA Bożena: Paradyż i raj utracony. – Gorzów Wlkp.: Sonar, 2010. – 156 s.: il. (gł. kolor.); 24 cm.

Pełczyce

CIEPLIŃSKI Roman: Klasztor sprzedany. – Il. // *Kurier Szczeciński*. – 2010, nr 193, s. 3

Sprzedż klasztoru cysterek z XIV w. w Pełczycach .

Przytoczna

KOZIEŁ Magdalena: Mocne korzenie wiary. – Il. // *Gość Niedzielny*. – 2010, nr 45, dod. *Gość Zielonogórsko-Gorzowski*, s. VI.

600-lecie parafii w Przytocznej.

KRAJNIAK Jan: Miejscowości letniskowe na ziemi międzyrzeckiej: Przytoczna. – Il. // *Powiatowa*. – 2010, nr 11, s. 24-25.

Historia wsi Przytoczna i okolic.

Pszczew

BROŻEK Dariusz: Co wyrosło z biskupiej laski? – (Tajemnicze i niezwykle miejsca w naszych lasach; 69) (Tajemnice naszych lasów). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 229, s. 7.

Ciekawostki historyczne (pozostałości grodu z XI w. w okolicach Pszczewa, kapliczki), turystyczne (pagórki tzw. Oz Pszczewski, skansen pszczelarski) oraz legendy wizytówką nadleśnictwa Trzciel.

HAŁUSZCZAK Paweł: Zarys dziejów parafii św. Marii Magdaleny w Pszczewie. – Pszczew: Parafia Świętej Marii Magdaleny, 2010. – 90 s.: il.; 24 cm.

KRAJNIAK Jan: Miejscowości letniskowe na ziemi międzyrzeckiej. – Il. // *Powiatowa*. – 2010, nr 4, s. 22-23; nr 5, s. 24-25.

Pszczew – historia i turystyka.

SCHUBERT Tomasz: Pszczew – więcej niż 750 lat. – Cz. 3. – Il. // *Więści Gminne z Pszczewa i Okolic*. – 2010, nr 8, s. 3.

STRÓŻCZYŃSKA Wanda: Wspomnienie o przyjacielu. – Il. // *Więści Gminne z Pszczewa i Okolic*. – 2010, nr 11, s. 11.

Wspomnienie Ericha Morloka, przedwojennego mieszkańca Pszczewa i miłośnika jego historii.

Pyrzany

GIERASIMCZYK Tomasz: Pod nowym dachem: parafia pw. Niepokalanego Serca NMP w Pyrzanach. – (Panorama parafii). – Il. // *Gość Niedzielny*. – 2010, nr 28, dod. *Gość Zielonogórsko-Gorzowski*, s. VIII.

Historia i życie parafii w Pyrzanach koło Witnicy.

Rapin

GIERASIMCZYK Tomasz: Między dębem a strumykiem: parafia pw. Nawiedzenia NMP w Rapinie. – (Panorama parafii). – Il. // *Gość Niedzielny*. – 2010, nr 19, dod. *Gość Zielonogórsko-Gorzowski*, s. VIII.

Historia parafii w Rapinie koło Drezdenka.

Różańsko (woj. zachodniopomorskie)

PIKULIK Jakub: Jak diabeł przegrał zakład. – (Tajemnicze i niezwykle miejsca w naszych lasach; 57) (Tajemnice naszych lasów). – Il. // *Gazeta Lubuska* (Wyd. E). – 2010, nr 215, s. 7

Ciekawostki historyczne i legendy związane z lasami nadleśnictwa Różańsko (gm. Dębno).

Santoczno

SCHLICKEISER Gerhard: „Gurkower Waldschenke”. – (Aus der Geschichte unserer Heimat). – Il. // *Heimatblatt*. – 2010, H. 40, s. 23-24 .

Okolice Santoczna miejscem wypoczynku mieszkańców Landsbergu i Friedebergu (Strzelec Kraj.) przed 1945 r.

Santok

SANTOK – „Strażnica i klucz królestwa”: 30 lat Muzeum Grodu w Santoku: wydawnictwo pokonferencyjne, 13 czerwca 2008 r. / [red. Wojciech Poppek]. – Gorzów Wielkopolski: Muzeum Lubuskie im. Jana Dekerta, 2010. – 128 s.: il. (w tym kolor.); 24 cm.

Zawiera: Zofia Kurnatowska: Budowanie państwa polskiego. – Michał Kara: Z badań nad kulturą mieszkańców grodu santockiego w X wieku – Głos archeologa. – Kinga Zamelska-Monczak: Santok – badania archeologiczne w 2007 i 2008 roku. Stan i perspektywy. – Stanisław Sinkowski: Osadnictwo pradziejowe i średniowieczne u zbiegu Warty i Noteci. – Monika Kowalska: Ludzie – wydarzenia – historia. Szkice z dziejów Muzeum grodu Santok. – Małgorzata Pytlak: „Popularyzacja archeologii i historii regionu”. Działalność Muzeum Grodu Santok w ostatnich latach.

SPOTKANIA z historią: gmina Santok / [koncepcja i red.] Robert Piotrowski; [tł. Grzegorz Kowalski, Robert Piotrowski]. – Santok: [s. n.], 2010. – 96 s.: il.; 31 cm.

Skoki

KRAJNIAK Jan: Miejscowości letniskowe na ziemi międzyrzeckiej. – Il. // *Powiatowa*. – 2010, nr 7, s. 24-25.

Skoki i Kuźnik, wsie położone na południowy wschód od Międzyrzecza – historia i turystyka.

Skwierzyna

JAROSŁAW Suchorski (1901–1977) / [oprac. zespół w składzie: Zygmunt Kadłubski, Walenty Kulik, Tomasz Wijata]. – Skwierzyna: Klub Garnizonowy, 2010. – [21] s.: il. (w tym kolor.); 21 cm.

KUŹMICZ Jerzy: Historia Aleksandra Kuźmicza. – [Cz. 2] // *Okolice Skwierzynne*. – 2010, nr 1-2, s. 28-29.

Życie i losy Aleksandra Kuźmicza, lokalnego działacza i społecznika.

KUŹMICZ Jerzy: Historia Aleksandra Kuźmicza. – [Cz. 3] // *Okolice Skwierzynne*. – 2010, nr 3-4, s. 24-25.

Wojenne przeżycia Aleksandra Kuźmicza.

KUŹMICZ Jerzy: Sentymentalna galeria. – [Cz. 6] // *Okolice Skwierzynne*. – 2010, nr 1-2, s. 15.

Historia skwierzynskich klubów sportowych uwieczniona na fotografiach i pocztówkach.

KUŹMICZ Jerzy: Sentymentalna galeria. – [Cz. 7] // *Okolice Skwierzynne*. – 2010, nr 3-4, s. 28.

Skład Rady Powiatowej w Skwierzynie w latach 1946–1947.

Słońsk

[CIEŚLA Stefan]: Oddali hołd więźniom obozu Sonnenburg / (sc) // *Gazeta Lubuska (Wyd. D)*. – 2010, nr 26, s. 7d.

Obchody 65. rocznicy wyzwolenia obozu Sonnenburg.

GIERASIMCZYK Tomasz: Baliwat wystawiony. – Il. // *Gość Niedzielny*. – 2010, nr 34, dod. *Gość Zielonogórsko-Gorzowski*, s. IV-V.

Zakon joannitów w Słońsku i jego spuścizna.

[OCHWAT Renata]: Odszedł wielki przyjaciel ludzi i chorych zwierzków / (roch). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. D)*. – 2010, nr 250, s. 7.

Sylwetka Leszka Gruntkowskiego, zasłużonego weterynarza i społecznika, wieloletniego mieszkańca Słońska.

PIKULIK Jakub: Leszek kochał zwierzęta. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. D)*. – 2010, nr 265, s. 13.

Sylwetka śp. Leszka Gruntkowskiego ze Słońska, zasłużonego dla regionu weterynarza, znanego miłośnika zwierząt.

PORADZISZ-CINCIO Magdalena: Słońsk – dawna siedziba joannitów. – (Krajo-brazy lubuskie). – Il. // *Pro Libris*. – 2010, nr 4, s. 92-103.

SCHILLING Ernst Jürgen, STEGE Eberhard: Das Westminster des Lebuser Landes: 500 Jahre Johanniter-Ordenskirche in Sonnenburg/Słońsk (1508-2008) vor dem Hintergrund der Stadtentwicklung. – Schöneiche b. Berlin: Individuell, 2010. – 255, [1] s.: il.; 25 cm.

Słubice

BIELECKA Beata: Ocala życie, spisując je. – Il. // *Głos Gorzowa*. – 2010, nr 327, s. 5. Archiwum Ludzkich Losów w Słubicach.

BIELECKA Beata: Odgrzebuje historię miasta. – Il. // *Głos Gorzowa*. – 2010, nr 355, s. 4.
Historyczne miejsca Słubic odkrywane przez Rolanda Semika.

SEMIK Roland: Utonął ratując innych // *Gazeta Lubuska (Wyd. D)*. – 2010, nr 158, s. 6.
Życie i działalność Leopolda Brunszwickiego (1752–1785), słubickiego społecznika, siostrzeńca Fryderyka II.

Smolarz

FEDER Mateusz: Kraina smolarni i jezior. – (Tajemnicze i niezwykle miejsca w naszych lasach; 41) (Tajemnice naszych lasów). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 196, s. 7.
Historia miejscowości Smolarz (onomastyka) oraz atrakcje turystyczne (jeziora) nadleśnictwa Smolarz (pow. Strzelce Krajeńskie, gm. Stare Kurowo).

Stary Dworek

FRANAS Lech Stanisław: Rekonstrukcja? – Il. // *Powiatowa*. – 2010, nr 6, s. 22.
Most obrotowy nr D-812 w Starym Dworku.

[GONTA Małgorzata]: Nikomu nie będzie żal spędzonego tutaj czasu / Magma. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 251, s. 7.
Historia i losy byłej rezydencji cysterskich opatów w Starym Dworku koło Bledzewa.

SADOWSKI Jerzy: Most zwodzony obrotowy D 812 w Starym Dworku. – Il. // *Odkrywca*. – 2010, nr 5, s. 63.

Strzelce Krajeńskie

FEDER Mateusz: Czar i czary jesiennego lasu. – (Tajemnicze i niezwykle miejsca w naszych lasach; 67) (Tajemnice naszych lasów). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 227, s. 7
Atrakcje turystyczne (ścieżki dydaktyczne), archeologiczne (pozostałości osady Danków) oraz flora i fauna nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie.

GRALIŃSKI Grzegorz: W Strzelcach mieszkał prawdziwy generał. – Il. // *Ziemia Strzelecka*. – 2010, nr 19, s. 20-21.

Sylwetka generała majora Achaz v. Alvenslebena (1716–1777) mieszkającego w Strzelcach Krajeńskich.

GRALIŃSKI Grzegorz: Wystawa o Kresach. – Il. // *Ziemia Strzelecka*. – 2010, nr 3, s. 9.

Wystawa dokumentów i pamiątek dawnych mieszkańców Kresów Wschodnich w Punkcie Informacji Turystycznej w Strzelcach Krajeńskich.

[KARKOSZKA Mateusz]: W poszukiwaniu zaginionych Strzelców / mk. – Il. // *Ziemia Strzelecka*. – 2010, nr 10, s. 4.

Miejski Szlak Historyczny w Strzelcach Krajeńskich.

[KARKOSZKA Mateusz], [OBIAŁA Renata]: Człowiek, o którym nie wolno zapomnieć / mk, ro. – Il. // *Ziemia Strzelecka*. – 2010, nr 16, s. 7.

Sylwetka Huberta Jarczyżyna, pierwszego nadleśniczego Nadleśnictwa w Strzelcach.

KORSAK Krzysztof: Całe lato nad jeziorem!: teraz też byśmy tak chcieli. – Il. // *Głos Gorzowa*. – 2010, nr 338, s. 8.

Akcja zbierania zdjęć z kąpieliska nad Jeziorem Górnym w Strzelcach Krajeńskich.

KORSAK Krzysztof: Czy fotki ożywią jezioro?. – Il. // *Głos Gorzowa*. – 2010, nr 343, s. 8.

Fotografie znad Jeziora Górnego w Strzelcach Krajeńskich.

[KORSAK Krzysztof]: Gmina ma na koncie już 50 zabytków! / (kok) // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 71, s. 4.

Pomnik nagrobny Ludwiga Nostera w rejestrze zabytków Strzelców Krajeńskich.

KORSAK Krzysztof: Jezioro jakiego nie znacie. – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 77, s. 4.

Jezioro Górne koło Strzelców Krajeńskich na starych fotografiach.

ODNOWIĄ pomnik Nostera. – Il. // *Ziemia Strzelecka*. – 2010, nr 9, s. 5.

Renowacja pomnika malarza Ludwiga Nostera (1859-1910) pochowanego na strzeleckim cmentarzu.

SZAFKOWSKI Zbigniew: 40 lat kolarstwa w LKS POM Strzelce Krajeńskie (1968–2008) / [Lubuska Rada Olimpijska; Polskie Towarzystwo Naukowe Kultury Fizycznej Oddział w Gorzowie Wielkopolskim]. – Gorzów Wlkp.; Strzelce Krajeńskie: Lubuska Rada Olimpijska, 2010. – 120 s.: il. (gł. kolor.); 21 cm.

Sulęcín

KOZŁOWSKI Paweł: Bursztynowe łzy narzeczonej. – (Tajemnicze i niezwykle miejsca w naszych lasach; 68) (Tajemnice naszych lasów). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 228, s. 7.

Legendarny gołębi kamień oraz bursztynowa sosna atrakcjami nadleśnictwa Sulęcín.

WIERNOWOLSKI Stefan: Miasta partnerskie: Kamen, Beeskow, Friedland, Sulęcín, Nowy Tomysł / [tł. na jęz. niem. i ang. Grzegorz Załoga]. – Sulęcín: Urząd Miejski, 2010. – 121 s.: il. kolor.; 31 cm.

Torzým

KOZŁOWSKI Paweł: Piękny spadek po lodowcu. – (Tajemnicze i niezwykle miejsca w naszych lasach; 45) (Tajemnice naszych lasów). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 200, s. 7.

Flora i fauna nadleśnictwa Torzým. Infrastruktura turystyczna oraz legendy związane z torzýmskimi jeziorami.

KOZŁOWSKI Paweł: Szlakiem czterech młynów. – (Tajemnicze i niezwykle miejsca w naszych lasach; 47) (Tajemnice naszych lasów). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 203, s. 8.

Flora i fauna nadleśnictwa Torzým; szlaki turystyczne wokół pozostałości po młynach i elektrowni wodnej na Ilance.

Trzciel

KRAJNIAK Jan: Miejscowości letniskowe na ziemi międzyrzeckiej: Trzciel. – Il. // *Powiatowa*. – 2010, nr 11, s. 22-23.

Historia i walory turystyczne Trzciela i okolic.

Trzemeszno

GROCHOWO i Trzemeszno naszą wspólną Małą Ojczyznę / [fot. Bartłomiej Skrzypczak et al.; tł. na jęz. niem. Grzegorz Załoga]. – Sulęcín: Urząd Miejski w Sulęcínie, [2010]. – 29, [2] s.: il. kolor.; 17 x 24 cm.

[KIRMIEL Andrzej]: Trzemeszniańscy Żydzi / [tł. na jęz. niem. Ewa Ochwiejewicz, Grzegorz Załoga]. – Sulęcín: Urząd Miejski w Sulęcínie, [2010]. – 11, [4] s.: il. (gł. kolor.); 30 cm.

Witnica

CZARNUCH Zbigniew: Kłótnia w Kłaju w karczmie „Diable Kopyto” (i inne nowości w Parku Drogowskazów). – Il. // *Wiadomości Witnickie*. – 2010, nr 3, s. 9-11.
Nowe nabytki w Parku Drogowskazów w Witnicy.

Wysoka

KRAJNIAK Jan: Miejscowości letniskowe na ziemi międzyrzeckiej. – Il. // *Powiatowa*. – 2010, nr 6 [sierpień], s. 24-25.
Historia wsi Wysoka, położonej na półwyspie Jeziora Paklicko Małe.

Żabice

KOZŁOWSKI Paweł: Miejsce pachnące prochem. – (Tajemnicze i niezwykle miejsca w naszych lasach; 54) (Tajemnice naszych lasów). – Il. // *Gazeta Lubuska (Wyd. E)*. – 2010, nr 211, s. 7.
Historia budowy (1887–1890) oraz struktura wewnętrzna Fortu Żabice, jednego z walorów turystycznych nadleśnictwa Ośno Lubuskie.

Oprac. Grażyna Kostkiewicz-Górska i Danuta Zielińska